

Nr 91.

Ankom till riksdagens kansli den 19 juni 1920 kl. 1,30 e. m.

Memorial med förslag till nytt reglemente för riksgäldskontoret.

Bankoutskottet får härmed överlämna förslag till nytt reglemente för riksgäldskontoret med tillhörande avlöningsstater och pensionsstat. § 22.

Såsom bilaga till det år 1919 utfärdade reglementet för riksgäldskontoret finnes, i enlighet med vad förut varit praxis, intagen en tabell, utvisande statsverkets kapitalfordringar vid 1918 års slut för genom riksgäldskontoret utlämnade lån till vissa bestämda ändamål. Då en tabell av ungefärligen samma innehåll offentliggöres i statsrevisorernas berättelse angående riksgäldskontoret, synes det vara en onödig utgift att för framtiden bibehålla den vid reglementet fogade tabellen, som senast omfattade 17 sidor. Under förutsättning att detta förslag bifalles, torde § 22 mom. 1 andra stycket samt § 22 mom. 2 andra stycket böra erhålla följande förändrade lydelse:

»De bestämmelser, som gälla för låneunderstöd från nämnda fond, finnas angivna i en vid detta reglemente fogad bilaga.»

»De för denna fond gällande föreskrifter finnas angivna i en vid detta reglemente fogad bilaga.»

Härjämte torde under enahanda förutsättning andra stycket av § 23 böra utgå. § 23.

I de senaste årens riksstater och tilläggsstater hava betydande anslagsbelopp anvisats på riksgäldskontoret att utgå av *tillfälliga* lånemedel. Avsikten härmed har varit, att riksgäldskontorets utgifter för dessa anslag sedermera skulle ersättas av de allmänna statsinkomsterna, och att upplånade § 29.

medel sålunda ej skulle tagas i anspråk för de ändamål, för vilka anslagen i fråga beviljats. Emellertid har arméförvaltningen, som enligt bemyndigande av Kungl. Maj:t i riksgäldskontoret utbekommit anslag av dylik art, verkställt återbetalningar å de lyftade beloppen. Då nuvarande reglemente för riksgäldskontoret ej innehåller någon föreskrift, huru dylika returlikvider böra ur budgetteknisk synpunkt behandlas, synes det utskottet vara lämpligt, att reglementet i detta avseende fullständigas genom införande av följande tillägg till § 29:

»Därest till riksgäldskontoret återbetalas medel, som tidigare anvisats å riksstaten att utgå av tillfälliga lånemedel, skola dessa medel av riksgäldskontoret förvaltas och i närmast följande riksstat redovisas såsom i anspråk tagna kapitaltillgångar att användas för avbetalning av tillfällig upplåning.»

§ 32 avd. 1. Ur § 32 avd. 1 (anslaget till riksdags- och revisionskostnader m. m.) böra följande delar uteslutas, nämligen

mom. f) angående understöd åt skulptören Sven Andersson, vilken avlidit under januari månad innevarande år;

mom. g) angående anslag till utarbetande och tryckning av registret över kyrkomötets protokoll jämte bihang för åren 1868—1918. Registret i fråga är nämligen numera tryckt i den av riksdagen bestämda upplagan av 800 exemplar;

mom. n) angående beredande av lokal åt riksdagsbiblioteket. Det åt fullmäktige i nämnda avseende meddelade uppdrag är numera fullgjort.

Vidare bör stadgandet i mom. h) angående anslag till utarbetande av personregistret till riksdagens protokoll för tiden 1809—1866 utgå samt ersättas med nedanstående av 1920 års riksdag fattade beslut rörande ytterligare anslag för ifrågavarande arbete:

»Ett belopp av förslagsvis 30,000 kronor att enligt 1920 års riksdags beslut, utöver det år 1917 för ändamålet beviljade anslag, användas för utarbetande av ett fullständigt personregister till riksdagens protokoll för tiden 1809—1866.»

Sist i avd. 1 av § 32 torde införas bemyndigande för fullmäktige att av ifrågavarande anslag utbetala kostnaderna för det kyrkomöte, som kommer att sammanträda under innevarande år. Bemyndigandet i fråga torde kunna formuleras sålunda:

»Till bestridande av kostnaderna för 1920 års kyrkomöte äga fullmäktige att av samma års förslagsanslag till riksdags- och revisionskostnader m. m. utanordna erforderliga medel.»

I § 32 avd. 2 mom. a) hava införts de förhöjda arvodesbelopp, som § 32 avd. 2. av innevarande riksdag tillerkänts fullmäktige och deras deputerade att utgå från och med den 1 innevarande juni.

Med bifall till utskottets i utlåtande nr 81 gjorda hemställan beslöt 1919 års riksdag, att de i § 32 avd. 2 mom. i) av riksgäldskontorets reglemente intagna bestämmelserna angående eventuellt statsbidrag till riksgäldskontorets änke- och pupillkassa skulle erhålla viss förändrad lydelse. Denna förändring, vilken föranleddes av en utav kassans delägare beslutad höjning av de från kassan utgående pensionerna, avser tiden från och med år 1921. I anledning härav har nyssnämnda moment ändrats i enlighet med det av riksdagen fattade beslutet.

Det i reglementet nu förekommande stadgandet angående statsbidrag till änkekassan gäller visserligen till 1920 års utgång, men torde detsamma ej vidare behöva kvarstå i reglementet, då förlust ej uppkommit å kassans rörelse under år 1919 och något statsunderstöd till kassan alltså ej kommer att behöva tagas i anspråk under innevarande år.

Vad beträffar anslagen till riksdagsbiblioteket har innevarande riksdag dels fattat beslut om höjning av årsanslaget till bibliotekets komplettering och utvidgning från 12,000 kronor till 15,000 kronor dels ock anvisat ett särskilt anslag å 12,000 kronor för bindning av statistisk litteratur och kommittébetänkanden. § 32 avd. 3.

I följd härav torde § 32 avd. 3) mom. e) böra erhålla följande förändrade lydelse:

»Till komplettering och utvidgning av biblioteket samt därmed förenade utgifter har riksdagen anvisat ett reservationsanslag av 15,000 kronor årligen att utgå från och med år 1920.»

Vidare torde till nämnda avdelning böra fogas ett nytt mom. f) av följande innehåll:

»För bindning av svensk officiell statistik och kommittébetänkanden i biblioteket har 1920 års riksdag anvisat ett reservationsanslag av 12,000 kronor att utgå med 4,000 kronor för vart och ett av åren 1920—1922».

I § 32 avd. 5) (anslagen till justitieombudsmannen och hans expedition) föreslås nedanstående ändringar: § 32 avd. 5.

Sedan riksdagen fattat beslut angående ombildning av den nuvarande registrators- och biträdande sekreterarbefattningen å justitieombudsmans-expeditionen till en sekreterartjänst, bör mom. 3 d) erhålla följande lydelse:

»att avlöningen för den vid justitieombudsmans-expeditionen anställde sekreteraren är bestämd att från och med år 1921 utgå med 5,800 kronor,

därav 1,800 kronor skola anses utgöra tjänstgöringspenningar, vilken avlöning till den del, som ej utgör tjänstgöringspenningar, kan höjas efter fem år med 500 kronor och efter tio år med ytterligare 500 kronor.»

De i mom. 3 e) förekommande orden »från och med år 1920» äro numera obehövlige och hava därför uteslutits.

Med anledning av riksdagens beslut om höjning av de i mom. 7 och 8 omförmälda anslagen till expenser m. m. vid justitieombudsmansexpeditionen och till justitieombudsmannens ämbetsresor torde dessa två mom. förändras på följande sätt:

7:o) att ett årligt anslag av 8,000 kronor må av justitieombudsmannen från och med år 1921, emot behörig redovisning, användas till bestridande av expenser för justitieombudsmannens och tryckfrihetskommittéens expedition, vikariatsersättning m. m.,

8:o) att till kostnader för justitieombudsmannens ämbetsresor må från och med år 1921, på hans rekvisition och mot därför inom varje års utgång avgivande redovisning, förskottsvis utbetalas ett belopp av 4,000 kronor årligen.

Då de två anslagsbelopp å resp. 2,000 kronor och 2,083 kronor 28 öre, som omförmälas i de båda sista styckena av § 32 avd. 5, redan utbetalts av riksgäldskontoret, hava dessa stycken uteslutits. I deras ställe hava införts de beslut, som 1920 års riksdag fattat angående anvisande av fyra kompletterande anslag för justitieombudsmannen och hans expedition. Sista delen av avd. 5 torde i följd härav böra avfattas på följande sätt:

»1920 års riksdag har medgivit, att av förslagsanslaget till avlöning, resekostnader och expenser för justitieombudsmannen och hans expedition ett belopp av 3,134 kronor 69 öre må, emot behörig redovisning, under år 1920 utgå till täckande av uppkommen brist å anslagen till bestridande av expenser för justitieombudsmannens och tryckfrihetskommitténs expedition, vikariatsersättning m. m. samt av kostnader för justitieombudsmannens ämbetsresor.

Vidare har 1920 års riksdag medgivit justitieombudsmannen att av berörda förslagsanslag använda, utöver förut anvisade belopp, ytterligare

högst 2,000 kronor för fyllnad av det för år 1920 anvisade anslag till bestridande av expenser för justitieombudsmannens och tryckfrihetskommittéens expedition, vikariatsersättning m. m.,

högst 3,000 kronor för bortarbetande av uppkommen arbetsbalans å justitieombudsmansexpeditionen,

samt högst 2,000 kronor för fyllnad av det för år 1920 beviljade an-

slaget till bestridande av kostnaderna för justitieombudsmannens ämbetsresor.»

Orden »från och med 1920» i § 32 avd. 6 mom. 5 äro numerera § 32 avd. 6. obehöfliga och hava alltså uteslutits.

Enligt beslut av innevarande riksdag skola de för militieombudsmans-expeditionen nu utgående anslagen å 3,200 kronor till befordrande av göromålens gång m. m. och å 2,500 kronor till expenser sammanslås till ett gemensamt anslag å 5,700 kronor, avsett till bestridande av expenser vid militieombudsmannens expedition, vikariatsersättning m. m. I överensstämmelse härmed torde mom. 9) och 10) i § 32 avd. 6 av nu gällande reglemente böra sammanföras till ett mem. (nr 9) av följande lydelse:

»att ett årligt anslag av 5,700 kronor må från och med år 1920, emot behörig redovisning, användas till bestridande av expenser för militieombudsmannens expedition, vikariatsersättning m. m.»

Omedelbart därefter torde såsom mom. 10) lämpligen kunna införas det beslut, riksdagen fattat om anvisande av 2,000 kronor till bortarbetande av uppkommen arbetsbalans å militieombudsmannens expedition. För detta mom. föreslås nedanstående formulering:

»att för bortarbetande av uppkommen arbetsbalans å militieombudsmannens expedition må för år 1920 användas ett belopp av högst 2,000 kronor.»

Slutligen har med anledning av den beslutade höjningen av anslaget till militieombudsmannen ämbetsresor från 5,000 kronor till 8,000 kronor sistnämnda belopp införts i mom. 11) av avd. 6.

Såsom en särskild avdelning i slutet av § 32 finnas i nu gällande § 32 sista avd. reglemente införda de bestämmelser, som av 1919 års riksdag meddelats i fråga om dyrtidstillägg m. m.

Ifrågavarande bestämmelser hava utbyttits mot de beslut, som av 1920 års riksdag fattats i motsvarande ämnen.

§ 34, som behandlar riksgäldskontorets upplåningsrätt och skyldighet att utbetala de anslag, vilka anvisats att utgå av lånemedel, torde lämpligen böra formuleras något annorlunda än vad nu är fallet.

Vad beträffar riksgäldskontorets lånerätt, får utskottet hemställa, att i paragrafen angivas slutsummorna av de anslag, som av 1920 års riksdag, till utgående av lånemedel, anvisats på tilläggsstaten för samma år och riksstaten för år 1921.

Såsom ett andra stycke av nämnda paragraf torde därefter införas föreskriften om riksgäldskontorets skyldighet att enligt Kungl. Maj:ts dis-

position utbetala de anslagsbelopp, vilka jämlikt riksdagens beslut skola täckas av lånemedel.

Med iakttagande härav skulle § 34 kunna avfattas på nedanstående sätt:

»1920 års riksdag har bemyndigat riksgäldskontoret att för svenska statens räkning upplåna:

dels 167,437,100 kronor, utgörande de i riksstaten för år 1921 uppförda anslag, vilka skola täckas av lånemedel,

dels ock 77,331,400 kronor, utgörande de i tilläggsstaten för år 1920 uppförda anslag, vilka likaledes skola utgå av lånemedel.

Det åligger riksgäldskontoret att enligt Kungl. Maj:ts disposition utbetala de anslag, som av riksdagen anvisats att utgå av lånemedel.»

§ 36. Då anslagen till allmänna järnvägslånefonden och fonden för bibanor i vissa delar av riket numera äro betecknade såsom reservationsanslag, har § 34 omformulerats i enlighet därmed.

§ 58. Efter hemställan av bankoutskottet i dess utlåtanden nr 32 och nr 75 har riksdagen dels fattat beslut om höjning av gällande priser vid försäljning av och prenumeration å riksdagens protokoll med därtill hörande bihang, dels ock uppdragit åt fullmäktige att, med beaktande av i sistnämnda utlåtande angivna synpunkter, vidtaga de på fullmäktige ankommande åtgärder, som må anses erforderliga för nedbringande av kostnaderna för riksdagstrycket.

Det torde vara lämpligt, att ifrågavarande beslut intagas i reglementet, och torde desamma i sådant fall böra erhålla sin plats såsom nya stycken, fogade till reglementets 58 §.

§ 66. I § 66 mom. 5:o) sista stycket meddelas bestämmelser angående rätt för innehavarna av förste eldare- och portvakttjänsterna vid riksdagens hus, att för åtnjutande av ålderstillägg enligt den från och med år 1918 gällande avlöningsstaten tillgodoräkna sig viss föregående tjänstgöring. De i detta stadgande avsedda befattningshavarna hava numera alla intjänat första ålderstillägget, och torde vid sådant förhållande sista stycket av § 66 mom. 5:o) ej längre behöva kvarstå i reglementet.

Sedan riksdagen bifallit utskottets förslag till nya bestämmelser angående ålderstillägg för befattningshavare i riksgäldskontoret m. fl. (utl. nr 60), har riksdagens beslut i ämnet införts såsom ett nytt mom. 6:o) i § 66 av riksgäldskontorets reglemente samt nummerbeteckningen å därefter följande mom. i samma paragraf ändrats från 6—11 till 7—12.

I statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t föreslagit, att lånefonden

för bibanor i vissa delar av riket skall på visst angivet sätt ökas från 12,000,000 kronor till 24,000,000 kronor; och har detta förslag av riksdagen godkänts.

Det beslut, riksdagen fattat i denna fråga, har införts i de vid reglementet fogade bestämmelserna angående låneunderstöd från bibanelånefonden.

Slutligen får utskottet redogöra för åtskilliga ändringar, som böra vidtagas i de vid riksgäldskontorets reglemente fogade avlönings- och pensionsstaterna.

De i rubriken förekommande orden »gällande från och med år 1920» torde böra uteslutas. *»Avlöningsstaten för tjänstinnehavare vid riksgäldskontoret.*

Då missräkningspenningarna till riksgäldskontorets kassör på grund av riksdagens därom fattade beslut från och med innevarande år blivit höjda från 1,000 kronor till 2,000 kronor, har sistnämnda belopp införts i avlöningsstaten.

Anmärkning 3 bör, sedan riksdagen bifallit utskottets hemställan i utlåtandet nr 70, erhålla följande förändrade lydelse:

»1920 års riksdag har bemyndigat fullmäktige i riksgäldskontoret att i avbidan på slutligt avgörande av frågan om ordnandet av riksdagens inre administrativa och ekonomiska angelägenheter tills vidare från och med den 1 januari 1921 såsom vice värd i riksdagens hus förordna en tjänsteman mot en avlöning, icke överstigande vad enligt gällande stat tillkommer förste revisorn i riksgäldskontoret.»

Anmärkning 5 avser endast tiden intill 1919 års slut och har därför uteslutits. Likaledes bör not 1 utgå.

Rubriken torde ändras till: »Avlöningsstat för riksdagsbiblioteket.» *»Stat för riksdagsbiblioteket.*

De i rubriken förekommande orden »gällande från och med år 1919» torde böra såsom obehövlige utgå. *»Avlöningsstat för tjänstinnehavare vid riksdagens hus.*

I denna stat har gjorts erforderlig ändring med anledning av den beslutade ombildningen av registrators- och biträdande sekreterartjänsten till en sekreterartjänst och den i sammanhang därmed verkställda regleringen av avlöningsförmånerna för denna tjänst. *»Staten för justitieombudsmansexpeditionen.*

Rubriken torde erhålla följande förändrade lydelse: »Avlöningsstat för justitieombudsmannen och hans expedition, gällande från och med år 1921», varjämte den nuvarande noten torde böra utgå samt ersättas med följande not:

1) Den i 1919 års reglem ente intagna staten skall gälla intill utgången av år 1920.

Staten för militieombudsmansexpeditionen.

Rubriken torde ändras till: »Avlöningsstat för militieombudsmannen och hans expedition.» Tillika har not 1 utslutits.

Pensionsstaten.

Då förr e vaktmästaren vid riksdagens bibliotek John Emil Rydman och förr e korrekturläsaren vid riksdagens tryckeriexpedition Gösta Miles Karlström numera avlidit, hava de för dem upptagna pensionsbeloppen å respektive 1,200 kronor och 1,500 kronor utslutits ur pensionsstaten.

Däremot har i pensionsstaten införts *dels* en pension å 1,200 kronor, som av fullmäktige beviljats förr e vaktmästaren i riksgäldskontoret Carl Gustaf Reinhold Lindblom, *dels ock* det pensionsbelopp, som av innevarande riksdag tillerkänts föreståndaren för riksdagens tryckeriexpedition, filosofie kandidaten J. P. Velander, att utgå från och med år 1921.

Utskottet hemställer,

att det nu överlämnade förslaget till reglem ente för riksgäldskontoret med tillhörande avlöningsstater och pensionsstat må av riksdagen godkännas.

Stockholm den 19 juni 1920.

På bankoutskottets vägnar:

EMIL KRISTENSSON.

Reglemente för riksgäldskontoret.

Allmänna bestämmelser.

§ 1.

Riksgäldskontoret har till föremål:

a) att ombesörja likviden av svenska statens skuld, för vilken riksdagen enligt § 66 regeringsformen ansvarar;

b) att verkställa alla de utbetalningar, som av rikets ständer eller riksdagen blivit å detta verk anvisade;

c) att mottaga, förvalta och redovisa alla härtill anslagna tillgångar och inkomster samt hålla uppkommande, till riksgäldskontoret levererade överskott och behållningar riksdagen till handa;

d) att, i saknad av annan tillgång för bestridande av beviljade och å riksgäldskontoret anvisade utgifter, upplåna därtill oundgängligen erforderliga medel; och

e) att utföra alla uppdrag och åligganden, som riksgäldskontoret för övrigt av rikets ständer eller riksdagen erhållit.

§ 2.

De till riksgäldskontoret hörande och dit anslagna medel må icke under någon förevändning eller med vad villkor som helst därifrån ryckas eller användas till andra behov än dem riksdagen bestämt. Allt förordnande, som däremot strider, vare kraftlöst (§ 68 regeringsformen). Och må, vid likviderande av riksgäldskontorets fordringar, ackord, utan riksdagens särskilda samtycke, icke medgivas.

Riksgäldskontorets styrelse.

§ 3.

Förvaltningen av riksgäldskontoret, dess medel och tillhörigheter är av riksdagen uppdragen åt sju fullmäktige, vilka vid lagtima riksdag utses i den ordning, § 71 riksdagsordningen stadgar.

Vid fullmäktiges sammankomster föres ordet av den, som av riksdagen blivit därtill utsedd; tillkommande fullmäktige att själva bland sig välja en vice ordförande att föra ordet, när hinder för ordföranden inträffar.

§ 4.

Uppkommer ledighet bland fullmäktige, inträder suppleant enligt av riksdagen bestämd ordning.

§ 5.

Är styrelsen ej så fulltalig, som för besluts fattande erfordras, enligt vad här nedan föreskrives, äger fullmäktiges ordförande att inkalla erforderligt antal suppleanter.

Suppleant, som inkallas till tjänstgöring, äger uppbära dagarvode och reseersättning enligt de grunder, som äro eller bliva bestämda för ledamot av riksdagen.

§ 6.

Fullmäktige äro förbundna att vid riksgäldskontorets förvaltning ställa sig till efterrättelse ej mindre rikets grundlagar än även detta reglemente samt övriga rörande riksgäldskontoret gällande föreskrifter; börande fullmäktige dolt och förtegat hålla, vad vid kontorets förvaltning förefaller, som tyst vara bör.

§ 7.

Blir fullmäktig ledamot av statsrådet eller kommer i den författning, att han, jämlikt något av mom. a, b, c, d och e i § 26 riksdagsordningen, icke må såsom riksdagsman godkännas, skall han genast frånträda fullmäktigbefattningen och suppleant inträda i hans ställe.

§ 8.

Jämte noggrant iakttagande av vad i avseende på förvaltningen av riksgäldskontoret och dit anslagna medel är stadgat, åligger fullmäktige att

omsorgsfullt vårda och befrämja detta verks rätt, säkerhet och förmån samt för övrigt vidtaga alla på fullmäktige ankommande åtgärder i och för verkställigheten av de i sådant avseende meddelade beslut samt fullmäktige givna uppdrag.

§ 9.

Fullmäktige utse inom sig, på sätt sista punkten av § 48 innehåller, två deputerade, en förste och en andre, vilka det åligger att i överensstämmelse med detta reglemente samt de beslut och föreskrifter, som fullmäktige meddela, ombesörja lånemedlens indragning, verkställa de för riksgäldskontorets räkning erforderliga utländska likvider, anordna medel till vissa av fullmäktige beslutade eller eljest ovillkorligen bestämda utbetalningar, föredraga ärenden inför fullmäktige, tillse utförandet av fullmäktiges beslut, utöva tillsyn över arbetet inom riksgäldskontoret samt i allmänhet handhava den löpande förvaltningen.

Fördelningen mellan deputerade av dem gemensamt tillhörande göromål bestämmes av fullmäktige. Vid varje sammankomst böra deputerade redogöra för sina åtgärder under den efter fullmäktiges näst föregående sammankomst förflutna tid.

Förste deputeraden äger att för sjukdoms- eller annat laga förfall eller för enskilda angelägenheters besörjande bevilja tjänstemännen ävensom vaktbetjänte ledighet under högst fjorton dagar, ävensom meddela föreskrift om tjänstens uppehållande intill fullmäktiges nästa ordinarie sammankomst. Han utövar jämväl beträffande vården av kontorets värdepapper det uppdrag, tjänstgöringsordningen i sådant avseende innehåller.

Deputerade äga att vardera under en och en halv månad årligen åtnjuta ledighet utan avdrag å arvodet. Till den bland fullmäktige, som av dem utses att under sådan ledighet bestrida deputerads befattning, utgår av de till riksgäldskontoret anslagna medel särskild ersättning med belopp, motsvarande den ledige deputeradens arvode för ifrågavarande tid.

Därest förste deputeraden förut innehar tjänst å rikets stat, är han skyldig att frånträda den därmed förenade avlöning, så länge han uppbär arvode såsom förste deputerad.

Fullmäktige må vara obetaget att, om sådant finnes behöfligt för lånetransaktioner, utse ombud för bedrivande av därvid erforderliga underhandlingar.

§ 10.

Befallningar, som av någon annan än riksdagen meddelas angående användandet av riksgäldskontorets tillgångar eller förvaltandet av samma verk, få icke av fullmäktige åtlydas och efterkommas; varande fullmäktige för sina åtgärder i denna egenskap riksdagen eller dess bankoutskott och revisorer allena redo skyldiga samt kunna icke för sitt förhållande till ansvar ställas utan i laga ordning och till följd av riksdagens eller dess revisorers beslut eller, mellan riksdagar och revisioner, genom justitieombudsmannen.

§ 11.

Till ledning vid prövningen och avgörandet av förekommande ärenden, för vilkas behandling antingen icke några eller mindre tillämpliga och bestämda föreskrifter blivit meddelade, äga fullmäktige att av revisorerna begära råd och yttranden.

Riksgäldskontorets lånerörelse.

§ 12.

1. För beredande av tillgång till de utbetalningar, som blivit av riksdagen anvisade att täckas av lånemedel eller i övrigt skola utgå av dylika medel, äger riksgäldskontoret att i mån av behov försälja obligationer, uppsägbara från långgivarens sida, men ställda att återbetalas antingen viss tid efter av riksgäldskontoret verkställd uppsägning eller enligt uppgjord amorteringsplan, med rätt tillika för fullmäktige att bestämma dessa obligationers valörer, räntefot och uppsägningstid.

2. För konvertering av äldre statslån, när omständigheterna därtill föranleda och sådant med fördel för staten kan ske, äga fullmäktige att, på sätt och till belopp fullmäktige finna lämpligt, dock ej utöver vad som till konvertering åtgår, försälja eller träffa avtal om blivande försäljning av statsobligationer, förskrivna med lägre ränta än det statslån, som utgör föremål för konvertering.

3. Därest fullmäktige finna sådant med hänsyn till lånemarknadens läge eller eljest ändamålsenligt, äga fullmäktige att i övrigt verkställa medgiven upplåning mot riksgäldskontorets skuldförbindelser eller begagnande av krediter på villkor, som fullmäktige med hänsyn till de vid upplåningen sig företeende omständigheter och förhållanden äga bestämma.

4. För beredande av tillgång till kassaförstärkning åt statsverket då sådan enligt Kungl. Maj:ts beslut påkallas, äga fullmäktige i mån av behov upplåna medel mot vare sig riksgäldskontorets skuldförbindelser eller obligationer i svenskt mynt, ställda till inlösen antingen efter viss förfallotid eller efter föregången, av riksgäldskontoret verkställd uppsägning, och må fullmäktige, jämväl i avseende å denna upplåning, såväl bestämma räntevillkoren som fastställa betalningsterminerna.

§ 13.

1. Fullmäktige i riksgäldskontoret äga att på framställning av fullmäktige i riksbanken ställa till riksbankens förfogande riksgäldskontorets skuldförbindelser i form av skattkammарväxlar eller i annan form intill ett belopp av 40,000,000 kronor i utländskt mynt med en löpetid av högst två år ävensom att genom överenskommelse med fullmäktige i riksbanken träffa erforderliga närmare bestämmelser rörande skuldförbindelsernas form, belopp, löpetid, myntslag, inlösen m. m.

2. 1911 års riksdag har medgivit, att postsparbanken må äga att vid behov av medel för bedrivande av sin rörelse få i riksgäldskontoret tillgodonjuta kredit till ett belopp av högst 5,000,000 kronor mot gottgörelse, motsvarande den effektiva ränta jämte lånekostnader, som riksgäldskontoret enligt sina beräkningar har att självt utgiva å sålunda försträckta medel, ävensom på de villkor i övrigt, som genom överenskommelse mellan fullmäktige i riksgäldskontoret och styrelsen för postsparbanken varda fastställda.

För beredande av medel till ifrågakommande utbetalningar å nämnda kredit äger riksgäldskontoret i mån av behov verkställa upplåning på sätt rörande kassaförstärkning åt statsverket stadgats.

3. 1915 års riksdag har medgivit, att för varje centralkassa för jordbrukskredit, som vinner godkännande från det allmännas sida, svenska statens obligationer till värde av 100,000 kronor må från riksgäldskontoret överlämnas till Sveriges riksbank att av denna innehavas såsom en gemensam pant för samtliga centralkassans förbindelser, med rätt för kassans fordringsägare att använda panten till täckande av sina fordringar, i den mån kassans egna tillgångar, de belopp inberäknade, som på grund av medlemmarnas i kassan ansvarighet för dess förbindelser kunna från dem uttaxeras, därtill visa sig otillräckliga, och under villkor: att behovet av pantens tillgripande skall styrkas genom intyg av det ombud, som skall

förordnas för tillsyn över kassans verksamhet, att medgivande till pantens användande skall lämnas av Kungl. Maj:ts befallningshavande i det län, där centralkassans styrelse har sitt säte, därvid tillika skola meddelas erforderliga föreskrifter angående sättet för pantens tillgodogörande och för därigenom influtna medels fördelning mellan fordringsägarna, att riksgäldskontoret ofördröjligen underrättas, då dylikt medgivande lämnats, samt att obligationerna därvid tillika i första hand hembjudas riksgäldskontoret till inlösen.

4. Sedan riksgäldskontoret jämlikt 1918 års lagtima riksdags beslut tillhandahållit Svenska kronkreditaktiebolaget såsom garantifond 10,000,000 kronor i av svenska staten utgivna 5 procents obligationer, har 1918 års urtima riksdag bemyndigat riksgäldskontoret att för höjning av nämnda fond tillhandahålla bolaget sådana obligationer till belopp, som erfordras för ökning av bolagets upplåningsrätt, under förutsättning att bolagets aktiekapital ökas till samma belopp som garantifonden.

§ 14.

1. Om sådana statsobligationer, i vilka någon viss, ovillkorlig återbetalning medelst årlig amortering ej blivit av staten utfäst, varda av fullmäktige i riksgäldskontoret utfärdade, skola fullmäktige snarast möjligt göra framställning till riksdagen om anvisande å riksstaten under titel »Utgifter för kapitalökning. Avbetalning å statsskulden» av de medel, vilka böra årligen avsättas till fonden för statsskuldens amortering.

2. I avseende på riksgäldskontorets skulder, om vilka kontorets räkenskaper och handlingar lämna fullständig upplysning, böra i övrigt de föreskrifter, som äro intagna uti de vid föregående riksdagar för riksgäldskontoret utfärdade reglementen, i de delar, samma föreskrifter ännu icke blivit fullgjorda, fortfarande tjäna till efterrättelse.

3. Där preskriptionstid i avseende på någon särskild del av riksgäldskontorets skulder icke blivit stadgad, skola skulderna, intill dess annorlunda förordnas, i vederbörlig ordning likvideras, utan avseende å den tid, inom vilken fordringar hos enskilda eller hos Kungl. Maj:t och kronan skola nu eller framdeles göras gällande.

4. Då s. k. riksgäldssedlar i riksgäldskontoret till inlösen företes, äga fullmäktige att, därest sedlarna befinnas riktiga, desamma infria.

5. Fullmäktige må, när sådant icke för riksgäldskontoret medför olägenhet, kunna medgiva omedelbar inlösen i riksgäldskontoret av förfallna

obligationer och räntekuponger, fastän desamma enligt obligationernas lydelse och stadgandena i lånekontrakten böra å däruti angivna utrikes orter infrias; för vilket ändamål fullmäktige må träffa erforderliga överenskommelser med de lånövertagare, som kontraktsevenligt skola ombesörja denna inlösen.

6. Beträffande antalet egenhändiga underskrifter å riksgäldskontorets obligationer skall gälla, att obligationer, som komma att av riksgäldskontoret utfärdas, böra, då deras valör överstiger 1,000 kronor eller motsvarande belopp i utländskt myntslag, vara försedda med minst en handskriven namnteckning, samt att obligationer å lägre valör må kunna av riksgäldskontoret utfärdas utan att vara försedda med någon handskriven namnteckning.

§ 15.

1. Fullmäktige må i riksgäldskontoret inrätta en statsskuldbok. Fordran på grund av riksgäldskontorets obligationer av de lån, som fullmäktige bestämma, må kunna genom obligationers inlämnande till riksgäldskontoret förvandlas till en i statsskuldboken införd fordran. Inskrivning i statsskuldboken kan även äga rum genom kontant inbetalning, varvid sökanden antecknas såsom ägare av riksgäldskontorets obligationer till motsvarande belopp. Fullmäktige äga fastställa bestämmelserna rörande statsskuldbokens anordning samt villkoren för dess begagnande.

2. Obligation, som försetts med påskrift, att den gäller endast i viss mans hand, må, på framställning av dess ägare, göras ånyo gällande i varje innehavares hand, allt under de villkor i avseende på behöriga anteckningar å själva obligationen samt i kontorets räkenskaper, som fullmäktige äga föreskriva.

§ 16.

För bestridande av riksgäldskontoret åliggande betalningar äger detta verk att begagna ett kassakreditiv i riksbanken till belopp av högst 1,500,000 kronor; börande i avseende på kreditivets begagnande de i bankreglementet därom meddelade föreskrifter lända till efterrättelse.

§ 17.

1. Riksgäldskontorets kontanta tillgångar skola, såvitt och så länge de icke behöva användas för samma verk åliggande utbetalningar, insättas

i riksbanken eller placeras i lätt förytterliga valutor; dock gäller i fråga om placeringen av riksgäldskontorets kassareserver vad här nedan stadgas.

2. De medel, 30,000,000 kronor, som av fullmäktige i riksgäldskontoret enligt bemyndigande av riksdagen anskaffats för beredande av kassareserver åt riksgäldskontoret, böra vara placerade i guld eller lätt förytterliga valutor.

§ 18.

Därest statsverket erhåller större behållningar å sina räkningar i riksbanken än som för de löpande statsutgifternas bestridande anses erforderliga, äger riksgäldskontoret att, på de återbetalningsvillkor, som av fullmäktige medgivnas, sådana behållningar av statsverket till förvaltning mottaga.

§ 19.

Utfärdas av riksgäldskontoret nya obligationer, skola fullmäktige underställa Kungl. Maj:ts fastställelse de beslut, som rörande sådan upplåning fattas, med anhållan, att Kungl. Maj:t täcktes å det nya lånet meddela sin garanti.

Riksgäldskontorets fonder.

§ 20.

Riksgäldskontoret förvaltar och skall särskilt bokföra *fonden för annuitetslikvider*, till vilken, enligt vad i § 33 sägs, överföras de medel, som av riksgäldskontoret lyftas å de i riksstaten uppförda anslag till förräntning och amortering av statsskulden.

Från denna fond skola utgå:

dels de belopp, som åtgå för inlösen av förfallna obligationer och räntekuponger, tillhörande statslånen samt av staten övertagna lån,

dels ock de för gäldande av ränta å övrig medgiven upplåning erforderliga belopp.

§ 21.

Hos riksgäldskontoret skall finnas upplagd en *fond för statsskuldens amortering*, till vilken föras de anslag, som kunna komma att av riksdagen anvisas till avbetalning å statsräntelånen.

Behållningen av denna fond skall av fullmäktige förräntas samt med hänsyn till föreliggande förhållanden användas antingen till amortering av

statsskulden medelst utlottning eller obligationsköp eller ock till minskning i den nya upplåning, vartill fullmäktige av riksdagen erhållit bemyndigande. Med avseende å statsskuldens amortering skall iakttagas, att 1894 års statslån skall vara slutbetalt senast inom år 1950.

§ 22.

1. De medel, som blivit av riksdagen avsatta till understödjande av enskilda järnvägsanläggningar, skola av riksgäldskontoret förvaltas och, i den mån de icke utbetalts till låntagarna, bokföras under namn av *järnvägs-lånefonden*.

De bestämmelser, som gälla för låneunderstöd från nämnda fond, finnas angivna i en vid detta reglemente fogad bilaga.

2. De medel, som blivit av riksdagen anslagna för att underlätta åstadkommandet av bibanor inom västra delarna av Värmlands, Kopparbergs och Jämtlands län samt delar av Bohuslän och Dalsland, skola av riksgäldskontoret förvaltas i enlighet med de av riksdagen därför givna föreskrifter samt, i den mån de icke utbetalts till låntagarna, bokföras under namn av *fonden för bibanor i västra delarna av riket*.

De för denna fond gällande föreskrifter finnas angivna i en vid detta reglemente fogad bilaga.

3. Det åligger fullmäktige att ej mindre, om anledning därtill gives, söka förebygga, att med statslån understött järnvägsbolags inkomster, med åsidosättande av bolagets skyldighet att erlægga föreskriven inbetalning till riksgäldskontoret, användas till bestridande av andra utgifter än sådana, som äro nödvändiga för järnvägsdriftens uppehållande, än även, därest tvångsförsäljning sker av järnvägsbolags egendom, uti vilken riksgäldskontoret har inteckning till säkerhet för statens fordran, så förfara, att dylik försäljning ej må ske till lägre pris, än att denna fordran av köpeskillingen varder betäckt.

§ 23.

De medel, som blivit av riksdagen anvisade till understödjande av vissa allmänna byggnadsföretag, den s. k. *allmänna byggnadslånefonden*, skola av riksgäldskontoret förvaltas och, i den mån de återbetalas till riksgäldskontoret, redovisas till statsverket.

§ 24.

De tjänst innehavare vid riksgäldskontoret, riksdagsbiblioteket och riksdagens hus åliggande pensionsavgifter ingå till en under fullmäktiges förvaltning ställd fond, vilken skall förräntas och särskilt bokföras under benämning *pensionsfonden*.

De pensioner, som skola utgå från denna fond, bestridas dock tills vidare av förslagsanslaget till avlöningar och pensioner m. m. vid riksgälds- och riksdagsförvaltningen vad beträffar tjänst innehavare vid riksgäldskontoret och riksdagens hus samt från anslaget till kostnader för riksdagsbiblioteket vad angår tjänst innehavarna därstädes.

Riksgäldskontorets befattning med riksstatsinkomsterna.

§ 25.

Då enligt riksstaten länemedel skola tagas i anspråk för bestridande av utgifter, skall riksgäldskontoret i den mån dessa medel, på sätt i §§ 35 och 36 närmare förmäles, utgå, låta i sina räkenskaper bokföra desamma under riksstatens inkomsttitel »Länemedel».

§ 26.

Samtliga till riksgäldskontoret inflytande räntor å tills vidare förräntade medel och kursvinster skola å lämpliga tider insättas å statsverkets giroräkning i riksbanken samt i riksgäldskontorets räkenskaper bokföras å kontot för riksstatens inkomsttitel »Diverse inkomster».

§ 27.

Till riksgäldskontoret inflytande räntor å lån från allmänna järnvägslånefonden och allmänna byggnadslånefonden skola insättas å statsverkets giroräkning i riksbanken samt i riksgäldskontorets räkenskaper bokföras å konti för »Inkomster av statens produktiva fonder. Statens utlåningsfonder (överskott)», allmänna järnvägslånefonden resp. allmänna byggnadslånefonden.

§ 28.

Till riksgäldskontoret inflytande kapitalavbetalningar å lån från järnvägslånefonden och allmänna byggnadslånefonden skola, i den mån de inflyta,

insättas å statsverkets giroräkning i riksbanken och i riksgäldskontorets räkenskaper bokföras å konti för »i anspråk tagna kapitaltillgångar», allmänna järnväglånefonden resp. allmänna byggnadslånefonden.

§ 29.

Därest till riksgäldskontoret inflyta medel, vilka äro att hänföra till särskilda uppbördsmedel för något av de å riksstaten till utgående från riksgäldskontoret anvisade utgiftsanslag, skola dessa medel insättas å statsverkets giroräkning i riksbanken samt i riksgäldskontorets räkenskaper bokföras å konto för det utgiftsanslag, till vilket medlen höra.

Därest till riksgäldskontoret återbetalas medel, som tidigare anvisats å riksstaten att utgå av tillfälliga lånemedel, skola dessa medel av riksgäldskontoret förvaltas och i närmast följande riksstat redovisas såsom i anspråk tagna kapitaltillgångar att användas för avbetalning av tillfällig upplåning.

§ 30.

Då obligationer och räntekuponger för de av riksgäldskontoret upptagna lån icke varda inom den för deras inlösande bestämda preskriptionstid hos riksgäldskontoret företedda, skola de medel, vilka för infriande av sådana obligationer och räntekuponger varit avsedda, avföras från fonden för annuitetslikvider samt insättas å statsverkets giroräkning i riksbanken och i riksgäldskontorets räkenskaper bokföras å riksstatstiteln »Diverse inkomster».

Riksgäldskontorets befattning med riksstatsutgifterna.

§ 31.

Från riksgäldskontoret skola direkt utbetalas samtliga de utgifter, som enligt riksstaten och i detta reglemente givna föreskrifter skola utgå från anslagen till riksdags- och revisionskostnader m. m.

Medel till dessa utgifter, vilka enligt riksstaten skola utgå av de allmänna statsinkomsterna, äger riksgäldskontoret bereda sig genom direkt uttag i mån av behov å statsverkets giroräkning i riksbanken.

§ 32.

Alla på riksdagens beslut grundade utgifter för riksdagskostnader skola omedelbart från riksgäldskontoret till vederbörande utbetalas, varförutom sådana av riksdag föranledda utgifter, som i anseende till deras föremål eller beskaffenhet dels redan blivit, dels framdeles varda av Kungl. Maj:t godkända och å statskontoret förskottsvis anvisade, må, efter erhållna rekvisitioner och anställd granskning av därför avlämnade verifikationshandlingar, statskontoret av riksgäldskontoret gottgöras.

För sådant ändamål äro i riksstaten för år 1921, under gruppen »riksdags- och revisionskostnader m. m.», uppförda följande anslag, nämligen:

1. *Till riksdags- och revisionskostnader samt kostnader för riksdagens hus*, förslagsanslag, 3,700,000 kronor.

Från detta anslag skola utgå

a) ledamöter av riksdagen tillkommande traktamenten och resekostnadsersättningar, expenser för utskotten, arvoden åt riksdagens och utskottens sekreterare och kanslipersonal, tryckningskostnader och dylika utgifter, som hittills pläгат från detta anslag bestridas, ävensom de ersättningsbelopp, som jämlikt bestämmelse i § 79 här nedan kunna komma att vid skada till följd av olycksfall i arbete utbetalas till den personal, som är anställd vid eller utför arbete för riksdagen, dess utskott och delegationer samt tryckeriexpedition;

b) de traktamenten och resekostnadsersättningar, som tillkomma riksdagens revisorer, ävensom kostnaderna för tryckning, häftning och utdelning av revisorernas berättelser och de förklaringar, som i anledning därav varda avgivna; ägande revisorerna att utom de av dem fastställda arvoden till de hos dem anställda sekreterare samt kameral- och kanslipersonal jämte vaktbetjäning till utgående från detta anslag anvisa ersättning för inköp av papper, skrivmaterialier och andra dylika utgifter, för annonser om revisorernas sammanträden samt för de kostnader, som kunna föranledas av verkställda resor;

c) kostnaderna, jämlikt 1918 års lagtima riksdags beslut, för utgivande genom fullmäktiges i riksgäldskontoret försorg av en uppslagsbok över riksdagens verksamhet;

d) kostnaderna, enligt 1912 års riksdags beslut, för utgivandet på svenska språket genom fackkunnig person i en upplaga å 2,000 exemplar av en samling grundlagar, vallagar och parlamentariska arbetsordningar i

främmande länder i överensstämmelse med ett av utsedda kommitterade avgivet förslag, skolande detta arbete, i mån de olika häftena utkomma, avgiftsfritt tillställas de riksdagens ledamöter, som därom framställa begäran, samt i övrigt till det antal exemplar, fullmäktige äga bestämma, hållas till försäljning till ett pris av en krona för varje häfte;

e) utgifterna, enligt 1914 års senare lagtima riksdags beslut, för tryckning i en upplaga av sexhundra exemplar av konstitutionsutskottets protokoll under riksdagarna 1810, 1812 och 1815;

j) ett belopp av förslagsvis 30,000 kronor att enligt 1920 års riksdags beslut, utöver det år 1917 för ändamålet beviljade anslag, användas för utarbetande av ett fullständigt personregister till riksdagens protokoll för tiden 1809—1866;

g) kostnaden, enligt 1918 års lagtima riksdags beslut, för utarbetande och tryckning i en upplaga av högst 800 exemplar av ett fullständigt person- och sakregister till riksdagens protokoll med bihang för åren 1911—1920;

h) enligt 1919 års riksdags beslut ett belopp av förslagsvis 15,000 kronor för utredning av frågan om Helgeandsholmens slutliga ordnande;

i) kostnaderna för nödiga reparationer och andra arbeten för vederbörligt underhåll och tillsyn av den för riksdagens sammankomster avsedda fasta egendom samt för de uti samma egendom befintliga inventariers underhåll och komplettering;

j) kostnaderna för tryckning av justitieombudsmannens och militieombudsmannens ämbetsberättelser;

k) till bestridande av kostnaderna för 1920 års kyrkomöte äga fullmäktige att av samma års förslagsanslag till riksdags- och revisionskostnader m. m. utanordna erforderliga medel.

2. Till avlöningar och pensioner m. m. vid riksgälds- och riksdagsförvaltningen, förslagsanslag, 700,000 kronor.

För användningen av detta anslag gälla följande bestämmelser:

a) arvode till fullmäktig i riksgäldskontoret skall utgå med 4,000 kronor om året. Därutöver skall ordföranden åtnjuta 1,000 kronor, förste deputeraden 10,000 kronor och andre deputeraden 3,000 kronor, allt för år räknat.

Fullmäktig, som ej är bosatt i Stockholm, skall dessutom äga uppbära rescersättning för varje resa, som han efter kallelse till sammanträde företager från sin hemort till sammanträdesorten och åter enligt de grunder, som äro eller varda bestämda för ledamot av riksdagen;

b) vid semester för fullmäktiges deputerade utgår vikariatsersättning enligt bestämmelsen i § 9 av detta reglemente;

c) avlöningen för tjänst innehavare vid riksgäldskontoret och riksdagens hus utgår enligt av riksdagen fastställda avlöningsstater med tillhörande villkor och bestämmelser; och äga fullmäktige icke att tilldela nämnda tjänst innehavare andra arvoden än de i avlöningsstaterna bestämda;

d) till arvoden åt extra ordinarie tjänstemän och vaktmästare i riksgäldskontoret samt till belöning för extra arbeten inom kontoret äga fullmäktige att använda ett förslagsanslag av 60,000 kronor för år;

e) till arvoden åt extra ordinarie personal vid riksdagens hus äga fullmäktige disponera erforderligt belopp;

f) från detta anslag skola utgå ersättningsbelopp, som jämlikt bestämmelse i § 79 här nedan kunna komma att vid skada till följd av olycksfall i arbete utbetalas till personalen vid riksgäldskontoret, riksdagsbiblioteket och riksdagens hus;

g) såsom begravningshjälp eller annat tillfälligt understöd för stärbhusen efter avlidna, obemedlade tjänstemän och vaktbetjänte vid riksgäldskontoret och f. d. generalassistentkontoret äga fullmäktige att under loppet av varje år disponera en summa av högst 500 kronor;

h) från ifrågakvarande anslag skola vidare utgå pensioner till förutvarande tjänst innehavare vid riksgäldskontoret och riksdagens hus, ävensom de pensioner i övrigt, vilka enligt särskilda av riksdagen fattade beslut skola från anslaget utbetalas;

i) därest änke- och pupillkassans vid riksgäldskontoret för helt år avslutade och vederbörligen granskade räkenskaper skulle visa, att kassans inkomster under året understigit de utbetalningar, som därunder ålegat kassan, må den sålunda uppkomna bristen gottgöras inom ett belopp av högst 2,250 kronor för året, dock under förbehåll, att vad utav denna anslagssumma för ett år ej behövt användas icke får för ett annat år av kassan tillgodonjutas, och under villkor, att delägarnas bidrag under tiden utgå utan förminskning av deras uti det för kassan nu gällande reglemente bestämda belopp, samt att pensionerna för änkor och barn efter tjänstemän och vaktmästare vid riksgäldskontoret och f. d. generalassistentkontoret ej få höjas utöver de belopp, varmed de enligt kassadelägarnas den 10 maj 1919 fattade, av fullmäktige i riksgäldskontoret fastställda beslut skola utgå.

3. *Till kostnader för riksdagsbiblioteket, 81,000 kronor.*

För användningen av detta anslag gälla följande bestämmelser:

a) arvode till ledamot i bibliotekets styrelse skall utgå med 500 kronor om året;

b) avlöning för tjänstinnehavare vid biblioteket utgår enligt av riksdagen fastställd avlöningsstat med tillhörande villkor och bestämmelser;

c) från ifrågavarande anslag skola vidare utgå pensioner till förutvarande tjänstinnehavare vid biblioteket;

d) till arvoden åt extra biträden, vikariatsersättning och expenser vid biblioteket äger dess styrelse använda ett förslagsanslag av 12,000 kronor årligen;

e) till komplettering och utvidgning av biblioteket samt därmed förenade utgifter har riksdagen anvisat ett reservationsanslag av 15,000 kronor årligen att utgå från och med år 1920;

f) för bindning av svensk officiell statistik och kommittébetänkanden i biblioteket har 1920 års riksdag anvisat ett reservationsanslag av 12,000 kronor att utgå med 4,000 kronor för vart och ett av åren 1920—1922.

4. Till kontorsexpenser, inlösningsprovisioner och andra omkostnader för statsskulden, förslagsanslag, 300,000 kronor.

Från detta anslag skola utgå:

a) riksgäldskontorets kontorsexpenser, såsom utgifter för städning, anskaffning av inventarier och förbrukningsartiklar, underhåll av inventarier, belysning, bidrag till anordnande av frukostservering för riksgäldskontorets personal m. m.;

b) utgifter för inköp av obligationspapper, tryckning av obligationer m. m. samt inlösningsprovisioner.

5. Till avlöningar, resekostnader och expenser för justitieombudsmannen och hans expedition, förslagsanslag, 72,000 kronor.

Beträffande detta anslag har riksdagen fastställt följande villkor:

1:o a) att justitieombudsmannens avlöning är bestämd till 11,000 kronor för år, varav ett belopp av 3,000 kronor skall anses utgöra tjänstgöringspenningar;

b) att tjänstgöringspenningarna må uppbäras för den tid, justitieombudsmannen utövar sitt ämbete eller åtnjuter semester, men för annan tid utgå till den, som därunder bestrider ämbetet;

c) att justitieombudsmannen må äga att uppbära den del av avlöningen, som ej utgör tjänstgöringspenningar, oavkortad jämväl för tid, varunder han är av sjukdom hindrad att utöva ämbetet, men däremot för sådan tid, varunder han av annan anledning än semester eller sjukdom icke bestrider.

ämbetet, må kunna enligt bestämmande av fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret förpliktas att av samma avlöningsdel avstå vad i varje särskilt fall provas skäligt;

d) att justitieombudsmannen, därest han förut innehar tjänst å rikets stat, skall vara skyldig att frånträda den därmed förenade löneinkomst, så länge han uppbär justitieombudsmans avlöning; och

e) att justitieombudsman, som vid ämbetets tillträde icke är bosatt i huvudstaden, må äga att utöver den fastställda avlöningen uppbära flyttningshjälp med 1,500 kronor;

2:o) *a)* att tjänstgöringsarvodet för justitieombudsmannens ersättare skall utgå efter 11,000 kronor för helt år räknat;

b) att justitieombudsmannens ersättare skall, därest han innehar tjänst å rikets stat, vara skyldig att frånträda den därmed förenade löneinkomst för den tid, för vilken han uppbär nämnda tjänstgöringsarvode; och

c) att justitieombudsmannens ersättare må, därest han vid inträde i utövning av justitieombudsmansämbetet icke är bosatt i huvudstaden, äga att för resa från boningsorten till huvudstaden och åter uppbära särskild resekostnads- och traktamentsersättning;

3:o) *a)* att avlöningen för expeditionssekreteraren vid justitieombudsmansexpeditionen är bestämd att utgå med 8,100 kronor för år, därav 2,500 kronor skola anses utgöra tjänstgöringspenningar, vilken avlöning till den del, som ej utgör tjänstgöringspenningar, kan efter 5 år höjas med 600 kronor; ägande nuvarande innehavaren av expeditionssekreterarbefattningen icke att för ålderstilläggs åtnjutande tillgodoräkna sig den tid, varunder han tjänstgjort såsom sekreterare;

b) att, därest expeditionssekreteraren förut innehar tjänst på rikets stat, samma villkor och förbehåll skola vid uppbärandet av ovanberörda avlöning iakttagas, som äro stadgade i avseende på utbetalningen av justitieombudsmansavlöningen i enahanda fall;

c) att för åtnjutande av de avlöningsförmåner, vilka tillkomma expeditionssekreteraren, skola i övrigt i tillämpliga delar gälla samma villkor och bestämmelser, som äro eller bliva stadgade med avseende å de expeditionssekreteraren hos justitiekanslersämbetet tillkommande avlöningsförmåner;

d) att avlöningen för den vid justitieombudsmansexpeditionen anställda sekreteraren är bestämd att från och med år 1921 utgå med 5,800 kronor, därav 1,800 kronor skola anses utgöra tjänstgöringspenningar, vilken avlöning till den del, som ej utgör tjänstgöringspenningar, kan höjas efter fem år med 500 kronor och efter tio år med ytterligare 500 kronor.

e) att avlöningen för det å justitieombudsmansexpeditionen anställda kvinnliga biträdet är fastställd att utgå med 2,000 kronor, därav 1,500 kronor lön och 500 kronor tjänstgöringspenningar, vartill kunna efter resp. 5, 10 och 15 år komma tre ålderstillägg, vart och ett å 200 kronor, därav 100 kronor tillhöra lön och 100 kronor tjänstgöringspenningar;

4:o) a) att den årliga avlöningen för vaktmästaren å justitieombudsmansexpeditionen skall utgå med 1,600 kronor, därav 900 kronor lön, 550 kronor tjänstgöringspenningar och 150 kronor ortstillägg, vartill kunna komma tre ålderstillägg, vart och ett å 100 kronor att utgå efter resp. 3, 6 och 9 års tjänstgöring;

b) att, därest vaktmästaren i denna sin egenskap åtnjuter fri bostad och bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, å lönen avdragas 300 kronor årligen;

5:o) att i övrigt de för justitiekanslersexpeditionen gällande bestämmelser och villkor skola i tillämpliga delar, efter justitieombudsmannens beprövande, gälla även för justitieombudsmansexpeditionen;

6:o) att från ifrågavarande anslag skola utgå de pensioner, som beviljats förutvarande tjänst innehavare vid justitieombudsmansexpeditionen;

7:o) att ett årligt anslag av 8,000 kronor må av justitieombudsmannen från och med år 1921, emot behörig redovisning, användas till bestridande av expenser för justitieombudsmannens och tryckfrihetskommittéens expedition, vikariatsersättning m. m.,

8:o) att till kostnader för justitieombudsmannens ämbetsresor må från och med år 1921, på hans rekvisition och mot därför inom varje års utgång avgivande redovisning, förskottsvis utbetalas ett belopp av 4,000 kronor årligen.

Vidare må, enligt 1907 års riksdags beslut, av detta anslag utgå kostnaderna för utarbetandet av en historik över justitieombudsmansämbetets förvaltning under det första seklet av detta ämbetes tillvaro, för vilket ändamål må till justitieombudsmannen, på dennes rekvisition och emot framdeles skeende redovisning, förskottsvis utbetalas ett belopp av högst 20,000 kronor.

1920 års riksdag har medgivit, att av förslagsanslaget till avlöning, resekostnader och expenser för justitieombudsmannen och hans expedition ett belopp av 3,134 kronor 69 öre må, emot behörig redovisning, under år 1920 utgå till täckande av uppkommen brist å anslagen till bestridande av expenser för justitieombudsmannens och tryckfrihetskommittéens expedition, vikariatsersättning m. m. samt av kostnader för justitieombudsmannens ämbetsresor.

Vidare har 1920 års riksdag medgivit justitieombudsmannen att av berörda förslagsanslag använda, utöver förut anvisade belopp, ytterligare

högst 2,000 kronor för fyllnad av det för år 1920 anvisade anslag till bestridande av expenser för justitieombudsmannens och tryckfrihetskommitterades expedition, vikariatsersättning m. m.,

högst 3,000 kronor för bortarbetande av uppkommen arbetsbalans å justitieombudsmansexpeditionen,

samt högst 2,000 kronor för fyllnad av det för år 1920 beviljade anslaget till bestridande av kostnaderna för justitieombudsmannens ämbetsresor.

6. Till avlöningar, resekostnader och expenser m. m. för militieombudsmannen och hans expedition, förslagsanslag, 80,000 kronor.

Beträffande detta anslag har riksdagen fastställt följande villkor:

1:o a) att militieombudsmannens avlöning är bestämd till 11,000 kronor för år, varav ett belopp av 3,000 kronor skall anses utgöra tjänstgöringspenningar;

b) att tjänstgöringspenningarna må uppbäras för den tid, militieombudsmannen utövar sitt ämbete eller åtnjuter semester, men för annan tid utgå till den, som därunder bestrider ämbetet;

c) att militieombudsmannen må äga att uppbära den del av avlöningen, som ej utgör tjänstgöringspenningar, oavkortad jämväl för tid, varunder han är av sjukdom hindrad att utöva ämbetet, men däremot för sådan tid, varunder han av annan anledning än semester eller sjukdom icke bestrider ämbetet, må kunna enligt bestämmande av fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret förpliktas att av samma avlöningsmedel avstå vad i varje särskilt fall prövas skäligt;

d) att militieombudsmannen, därest han förut innehar tjänst å rikets stat, skall vara skyldig att frånträda den därmed förenade löneinkomst, så länge han uppbär militieombudsmannens avlöning; och

e) att militieombudsman, som vid ämbetets tillträde icke är bosatt i huvudstaden, må äga att utöver den fastställda avlöningen uppbära flyttningshjälp med 1,500 kronor;

2:o a) att tjänstgöringsarvodet för militieombudsmannens ersättare skall utgå efter 11,000 kronor för helt år räknat;

b) att militieombudsmannens ersättare skall, därest han innehar tjänst å rikets stat, vara skyldig att frånträda den därmed förenade löneinkomst för den tid, för vilken han uppbär nämnda tjänstgöringsarvode; och

c) att militieombudsmannens ersättare må, därest han vid inträde i

utövning av militieombudsmansämbetet icke är bosatt i huvudstaden, äga att för resa från boningsorten till huvudstaden och åter uppbära särskild resekostnads- och traktamentsersättning;

3:o) a) att avlöningen för expeditionssekreteraren vid militieombudsmansexpeditionen är bestämd att utgå med 8,100 kronor för år, därav 2,500 kronor skola anses utgöra tjänstgöringspenningar, vilken avlöning till den del, som ej utgör tjänstgöringspenningar, kan efter fem år höjas med 600 kronor; ägande nuvarande innehavaren av expeditionssekreterarbefattningen icke att för ålderstillägg tillgodoräkna sig den tid, varunder han tjänstgjort såsom sekreterare;

b) att, därest expeditionssekreteraren förut innehar tjänst på rikets stat, samma villkor och förbehåll skola vid uppbärandet av ovanberörda avlöning iakttagas, som äro stadgade i avseende på utbetalningen av militieombudsmansavlöningen i enahanda fall;

c) att för åtnjutande av de avlöningsförmåner, vilka tillkomma expeditionssekreteraren, skola i övrigt i tillämpliga delar gälla samma villkor och bestämmelser, som äro eller bliva stadgade med avseende å de expeditionssekreteraren hos justitiekanslersämbetet tillkommande avlöningsförmåner;

4:o) a) att till den, som må varda anställd såsom byråintendent vid militieombudsmansexpeditionen, skall utgå ett arvode av 5,500 kronor, därav 1,700 kronor skola anses utgöra tjänstgöringspenningar, vilken avlöning må till den del, som ej utgör tjänstgöringspenningar, kunna efter 5 år höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med ytterligare 500 kronor; och

b) att, därest en intendenturofficer må varda anställd såsom byråintendent å ifrågavarande expedition, denne skall, så vitt han ej erhåller full sysselsättning därstädes, vara skyldig att utan särskild ersättning fullgöra den tjänstgöring vid arméförvaltningens intendentsdepartement, som, efter medgivande av Kungl. Maj:t, må kunna beredas honom;

5:o) att till ett kvinnligt skrivbiträde å militieombudsmansexpeditionen skall utgå en årlig avlöning av 2,000 kronor, därav 1,500 kronor lön och 500 kronor tjänstgöringspenningar, vartill kunna efter resp. 5, 10 och 15 år komma tre ålderstillägg, vart och ett å 200 kronor, därav 100 kronor tillhöra lön och 100 kronor tjänstgöringspenningar.

6:o) a) att den årliga avlöningen för vaktmästaren å militieombudsmansexpeditionen skall utgå med 1,600 kronor, därav 900 kronor lön, 550 kronor tjänstgöringspenningar och 150 kronor ortstillägg, vartill

kunna komma tre ålderstillägg, vart och ett å 100 kronor, att utgå efter resp. 3, 6 och 9 års tjänstgöring;

b) att, därest vaktmästaren i denna egenskap åtnjuter fri bostad och bränsle, skall, så länge nämnda förmån kvarstår, å lönen avdragas 300 kronor årligen;

7:o) att i övrigt de för justitiekanslersexpeditionen gällande villkor och bestämmelser för avlöningsförmånernas åtnjutande skola i tillämpliga delar, efter militieombudsmannens beprövande, gälla även för militieombudsmansexpeditionen;

8:o) att de personer, som för närvarande äro anställda såsom kvinnligt skrivbiträde och vaktmästare å militieombudsmansexpeditionen, må i och för ålderstillägg räkna sig till godo den tjänstgöring, de å expeditionen fullgjort före ikraftträdandet av den år 1916 fastställda avlöningsstaten;

9:o) att ett årligt anslag av 5,700 kronor må från och med år 1920, emot behörig redovisning, användas till bestridande av expenser för militieombudsmannens expedition, vikariatsersättning m. m.;

10:o) att för bortarbetande av uppkommen arbetsbalans å militieombudsmannens expedition må för år 1920 användas ett belopp av högst 2,000 kronor;

11:o) att till bestridande av kostnaden för militieombudsmannens ämbetsresor må på hans rekvisition och mot redovisning, som avgives inom varje års utgång, förskottsvis utbetalas, 8,000 kronor;

12:o) att till bestridande av kostnaden för hyra för lokal åt militieombudsmansexpeditionen ävensom lokalens uppvärmning må användas ett förslagsanslag av 3,000 kronor för år; och har riksdagen uppdragit åt fullmäktige att ombesörja förhyrandet av lämplig lokal för nämnda expedition;

13:o) att, därest ombyte av lokal för militieombudsmannens expedition ifrågakommer, erforderligt belopp må av riksgäldskontoret utbetalas till bestridande av uppkommande flyttningskostnad.

Riksdagen har år 1920

1:o) *dels* medgivit, att dyrtidstillägg och förhöjning däri må utgå till befattningshavare vid riksgäldskontoret och riksdagens hus enligt de grunder, som av riksdagen godkänts för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst och i övrigt angivits i bankoutskottets utlåtande nr 81, *dels* och bemyndigat fullmäktige i riksgäldskontoret att för ifrågavarande ända-

mål av förslagsanslaget till avlöningar och pensioner m. m. vid riksgälds- och riksdagsförvaltningen använda erforderliga belopp;

2:o) *dels* medgivit, att dyrtidstillägg och förhöjning däri må utgå till befattningshavare vid riksdagsbiblioteket enligt de i mom. 1:o) här ovan angivna grunder, *dels ock* bemyndigat styrelsen för riksdagsbiblioteket att för ifrågavarande ändamål av förslagsanslagen till avlöningar, arvoden m. m. till styrelsen och ordinarie befattningshavare samt arvoden åt extra biträden, vikariatsersättningar och expenser använda erforderliga belopp;

3:o) *dels* medgivit, att dyrtidstillägg och förhöjning däri må utgå till justitieombudsmannen och befattningshavare vid justitieombudsmannens expedition enligt de i mom. 1:o) här ovan angivna grunder, *dels ock* bemyndigat justitieombudsmannen att för ifrågavarande ändamål av förslagsanslaget till avlöning, resekostnader och expenser för justitieombudsmannen och hans expedition använda erforderligt belopp; samt

4:o) *dels* medgivit, att dyrtidstillägg och förhöjning däri må utgå till militieombudsmannen och befattningshavare vid militieombudsmannens expedition enligt de i mom. 1:o) här ovan angivna grunder, *dels ock* bemyndigat militieombudsmannen att för ifrågavarande ändamål av förslagsanslaget till avlöning, resekostnader och expenser m. m. för militieombudsmannen och hans expedition använda erforderligt belopp;

5:o) *dels* medgivit, att dyrtidstillägg och förhöjning däri må utgå till pensionerade f. d. befattningshavare vid riksdagen, riksgäldskontoret, riksdagens hus, riksdagsbiblioteket samt justitieombudsmannens och militieombudsmannens expeditioner enligt de grunder, som finnas angivna i bankoutskottets utlåtande nr 78, *dels ock* bemyndigat fullmäktige i riksgäldskontoret att för ifrågavarande ändamål av förslagsanslaget till avlöningar och pensioner m. m. vid riksgälds- och riksdagsförvaltningen använda erforderliga belopp;

6:o) *dels* medgivit, att dyrtidstillägg och förhöjning däri må utgå till änkor och barn, som åtnjuta pension från riksgäldskontorets änke- och pupillkassa samt till å riksgäldskontorets pensionsstat uppförda änkorna Anna Amalia Sandström och Hedvig Axelina Gottfrida Olivia Levin, enligt de grunder, som finnas angivna i bankoutskottets utlåtande nr 79, *dels ock* bemyndigat fullmäktige i riksgäldskontoret att för ifrågavarande ändamål av förslagsanslaget till avlöningar och pensioner m. m. vid riksgälds- och riksdagsförvaltningen använda erforderligt belopp;

7:o) *dels* beslutat, att dyrtidstillägg skall utgå till de hos riksdagens kamrar, ständiga och tillfälliga utskott samt kansli anställda tjänstemän och

vaktbetjante i enlighet med de grunder, som av 1920 års riksdag fastställts för utbetalande av förskott å tillfälligt arvodestillägg eller jämlikt de av 1919 års lagtima riksdag fastställda grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, dock att den, som åtnjuter dyrtidstillägg av statsmedel i egenskap av befattningshavare i statens tjänst eller hos riksdagens verk och inrättningar eller f. d. befattningshavare, må uppbära tillfälligt arvodestillägg med endast två tredjedelar av till honom utgående månads- och dagarvoden samt med högst tolv kronor om dagen; samt

8:o) *dels* medgivit, att envar av under mom. 7:o) här ovan angivna befattningshavare, som är familjeförsörjare, må uppbära ytterligare tillägg med tjugu procent å arvodet; dock att den, vilken i egenskap av befattningshavare i statens tjänst eller hos riksdagens verk eller inrättningar eller f. d. befattningshavare äger uppbära förhöjning i dyrtidstillägg för första halvåret 1920 eller del därav, icke må komma i åtnjutande jämväl av här nämnda dyrtidstillägg.

Vidare har riksdagen år 1920 medgivit,

dels att tillfällig löneförbättring må under år 1920 utgå vid vissa befattningar vid riksdagens verk och myndigheter i enlighet med ett i bankoutskottets utlåtande nr 89 intaget förslag;

dels ock att till här avsedda befattningshavare må såsom förskott i avräkning å den tillfälliga löneförbättring, som kan varda dem beviljad för år 1921, utbetalas vad som skolat utgå, därest de bestämmelser, som för innevarande år meddelats, jämväl bleve gällande för år 1921;

samt bemyndigat

dels fullmäktige i riksgäldskontoret att för ifrågavarande ändamål av förslagsanslaget till avlöningar och pensioner m. m. vid riksgälds- och riksdagsförvaltningen använda erforderligt belopp;

dels styrelsen för riksdagsbiblioteket att för ändamålet av förslagsanslaget till avlöningar, arvoden m. m. till styrelsen och ordinarie befattningshavare använda erforderligt belopp;

dels justitieombudsmannen att för ifrågavarande ändamål av förslagsanslaget till avlöningar, resekostnader och expenser för justitieombudsmannen och hans expedition använda erforderligt belopp;

dels ock militieombudsmannen att för ifrågavarande ändamål av förslagsanslaget till avlöningar, resekostnader och expenser för militieombudsmannen och hans expedition använda erforderligt belopp.

§ 33.

De anslag, som finnas i riksstaten för år 1921 uppförda under anslagsgrupperna »A. XIV. *Räntor å statsskulden m. m.*» och »B. III. *Avbetalning å statsskulden*» och vilka skola täckas av de allmänna statsinkomsterna, äger riksgäldskontoret att i mån av behov direkt draga å statsverkets giroräkning i riksbanken samt tillgodoföra fonden för annuitetslikvider.

Det i 1920 års tilläggsstat uppförda anslaget »XV. *Återbetalning av tillfälliga lånemedel*» står därjämte till riksgäldskontorets förfogande för därmed avsett ändamål.

§ 34.

1920 års riksdag har bemyndigat riksgäldskontoret att för svenska statens räkning upplåna:

dels 167,437,100 kronor, utgörande de i riksstaten för år 1921 uppförda anslag, vilka skola täckas av lånemedel,

dels ock 77,331,400 kronor, utgörande de i tilläggsstaten för år 1920 uppförda anslag, vilka likaledes skola utgå av lånemedel.

Det åligger riksgäldskontoret att enligt Kungl. Maj:ts disposition utbetala de anslag, som av riksdagen anvisats att utgå av lånemedel.

§ 35.

De i nästföregående paragraf omförmälda anslag skola av riksgäldskontoret, i mån av rekvisition, utbetalas medelst insättning i riksbanken, vad statskontoret beträffar, å statsverkets giroräkning med angivande att insättningen sker för statskontorets räkning, och vad angår övriga ämbetsverk å resp. verks giroräkning i riksbanken. Samtidigt med insättningen skola medlen, jämte bifogande av riksbankens attest å insättningen, inreverseras till vederbörande verk. I riksgäldskontorets räkenskaper skola dessa medel uppdebiteras å kontot för riksstatens inkomsttitel: »Lånemedel» och avföras å konto för riksstatens vederbörande utgiftstitel.

§ 36.

De anslag, som av riksdagen anvisas till allmänna järnvägslånefonden och fonden för bibanor inom vissa delar av riket, skola av riksgäldskontoret redovisas såsom reservationsanslag.

§ 37.

Uttagning enligt detta reglemente av medel å statsverkets giroräkning i riksbanken skall ske genom checkar, underskrivna av en bland fullmäktige samt kontrasignerade av riksgäldskommissarien och en annan tjänstinnehavare i riksgäldskontoret; och skola i övrigt iakttagas föreskrifterna i kungörelsen den 10 december 1909 angående statsverkets giroräkning i riksbanken.

På riksgäldskontoret anvisade kreditiv.

§ 38.

Till följd av stadgandet i § 63 regeringsformen har riksdagen anslagit och till utbetalning från riksgäldskontoret anvisat en kreditivsumma av 15,000,000 kronor, för att vid infallande krig av Konungen lyftas, sedan han statsrådet in pleno hört och riksdagen sammankallat. Riksdagens å denna summa utfärdade förseglade anordning får ej förr brytas eller summan av fullmäktige utbetalas, än sedan riksdagskallelsen blivit i allmänna tidningarna kungjord.

§ 39.

Den kreditivsumma, som, enligt ovan åberopade grundlagsstadgande, bör å riksgäldskontoret anvisas för att, på sätt detsamma innehåller, under tiden mellan innevarande och nästkommande riksdag vara tillgänglig, då Konungen till rikets försvar eller andra högst viktiga och angelägna ändamål, sedan hela statsrådets tankar däröver blivit inhämtade, finner den vara oundgängligen nödig, har riksdagen fastställt till 15,000,000 kronor.

Huvudbok och medelsredovisning.

§ 40.

Över riksgäldskontorets samtliga tillgångar och skulder samt inkomster och utgifter uppgöres och avslutas för varje år en fullständig huvudbok, vilken skall inom den 1 mars året näst efter det, vilket densamma omfattar, vara avslutad samt före den 1 därpå följande april behörigen granskad.

Riksgäldskontorets huvudbok bör vid lämpliga tider hållas statskontoret till handa, på det att riksgäldskontorets räkenskaper må kunna i nödiga delar intagas i rikshuvudboken.

Tillika skall det åligga vederbörande tjänsteman hos riksgäldskontoret att till statskontorets riksboksslutsbyrå för varje månad före den 15 i därpå

följande månad avlämna fullständiga räkenskapsuppgifter enligt fastställda formulär angående riksgäldskontorets rörelse under månaden samt uppgift å befintlig kassabehållning vid månadens början och slut.

§ 41.

Under loppet av april månad varje år böra, till upplysning för allmänheten om riksgäldskontorets ställning, särskilda, efter det därmed avsedda ändamålet lämpade utdrag av detta verks räkenskaper för det näst föregående året genom trycket offentliggöras och med allmänna tidningarna utdelas.

Angående fullmäktiges sammankomster.

§ 42.

Fullmäktige sammanträda en gång i varje vecka å tid, som av dem bestämmes. Därjämte böra, då ärendenas beskaffenhet och oavbrutna gång sådant fordra, särskilda sammankomster hållas å tid, som ordföranden bestämmer. Vid varje sammankomst skall protokoll föras.

§ 43.

Med undantag av de enligt § 9 åt vissa deputerade uppdragna bestyr och åligganden böra alla fullmäktiges behandling tillhörande mål inför fullmäktige vid deras sammankomster föredragas och få endast där avgöras.

§ 44.

Åstundar fullmäktig att under längre eller kortare tid från staden avresa, bör han sådant förut vid sammankomst eller hos ordföranden anmäla samt då tillika uppgiva tiden för sin frånvaro.

§ 45.

Är fullmäktig, som icke, på sätt i näst ovanstående paragraf föreskrives, till erhållande av ledighet sig anmält, genom opasslighet eller enskilda angelägenheter hindrad att sammankomst bevista, bör han sitt förfall varje gång tillkännagiva.

§ 46.

Vid sammankomst skola minst fem fullmäktige vara tillstädes; dock må ärenden, som ej tåla uppskov, avgöras av allenast fyra fullmäktige, därest de äro om beslutene ense. Frågor om låns upptagande, de i regeringsformen omförmälda kreditivs utbetalning eller andra ärenden av mera allmän vikt få icke avgöras, ej heller tjänster tillsättas eller pensioner beviljas, såvida icke minst fem fullmäktige äro närvarande.

§ 47.

Fullmäktige vare ej tillåtet att företaga någon överläggning i närvaro av Konungens ombud, ifall det, utan att av fullmäktige därom vara anmodat, skulle vid deras sammankomst sig infinna.

§ 48.

Yppas under fullmäktiges överläggningar skiljaktighet i meningarna, böra samtliga närvarande fullmäktige till protokollet avgiva sina röster, vilka per capita beräknas. Därest flera skiljaktiga meningar yttras, böra de sinsemellan närmast överensstämmande, såvitt möjligt är, sammanjämkas. Då ett lika antal röster utfaller för vardera meningen, är ordförandens röst avgörande. Den vid sammankomst närvarande fullmäktige, som sin röst ej särskilt avgiver eller, efter börjad överläggning om ett föredraget ämne, sig avlägsnat, anses hava det då fattade beslutet biträtt.

Sluten omröstning må endast företagas vid val till sådana befattningar, därtill någon bland fullmäktige kan utses.

§ 49.

Över fullmäktiges beslut i mål, som röra riksgäldskontorets tjänstemän eller andra enskilda personer, äger den eller de, på vilkas rätt och bästa dessa beslut kunna inverka, att hos bankoutskottet anföra besvär, därvid klaganden dock, såvida besvären skola till prövning upptagas, bör inom trettio dagar efter bevisligen erhållen del av det meddelade beslutet sitt missnöje däremot hos fullmäktige skriftligen anmäla; varjämte det, vid enahanda äventyr, åligger honom att senast en månad före riksdagens början sina besvär ingiva till fullmäktige, av vilka desamma, jämte utlåtande däröver, till bankoutskottet överlämnas.

Besvär över fullmäktiges nyss före eller under riksdagens sammanvaro i dylika mål meddelade beslut böra inom fjorton dagar efter delfäendet, den dagen likväl oräknad, omedelbarligen av vederbörande till bankoutskottet inlämnas.

Angående fullmäktige tillhörande särskilda åligganden och uppdrag.

§ 50.

Fullmäktige skola minst en gång varje år genomgå och inventera de obligationer, skuldförbindelser och övriga värdehandlingar, som antingen tillhöra riksgäldskontoret eller där förvaras för annans räkning. Fullmäktige böra jämväl en gång årligen granska ombudsmannens diarium.

§ 51.

En gång varje år böra fullmäktige anställa besiktning å riksdagens hus, vilket står under deras vård och inseende.

Dessutom har riksdagen uppdragit åt fullmäktige att låta tillse, det icke allenast värde å de inom riksdagens hus befintliga möbler och andra inventarier finnes uti inventarieförteckningen upptaget, utan ock att inköpspris på de möbler och inventarier, som hädanefter anskaffas, uti inventarieförteckningen utsättes, jämte tiden, då inköpet ägt rum, ävensom att, vid skeende kasseringar av obrukbara eller obehövlige inventarier, desamma varda utur inventarieförteckningen avförda, med anteckning av det pris, vartill desamma vid möjligen skeende försäljning blivit föryttrade.

§ 52.

Under de tider, då riksdagen icke är församlad, må lediga rum och lägenheter inom riksdagens hus av fullmäktige hyresfritt upplåtas för tillfälligt begagnande ej allenast av de kommittéer och revisioner, som kunna varda av Kungl. Maj:ts sammankallade och för vilkas sammanträden erforderliga lokaler inom kronans hus här i huvudstaden icke finnas att tillgå, utan även av allmänna ämbetsmyndigheter, som antingen av särskild anledning icke kunna för någon tid begagna åt dem anvisade ämbetsrum eller också sakna egen lokal, ävensom för andra, allmänt gagn avseende ändamål; ägande fullmäktige vid varje sådan upplåtelse föreskriva de villkor, som fullmäktige för de upplåtna rummens samt möblernas och inventariernas noggranna och omsorgsfulla vårdande finna nödvändiga. Dylik upplåtelse

bör alltid upphöra så tidigt före riksdagens sammankomst, att rummen och inventarierna därförinnan kunna vara försatta i ordnat och fullständigt skick samt, om så erfordras, reparerade.

§ 53.

Fullmäktige i riksgäldskontoret äga att förvalta den jämlikt beslut vid 1888 års riksdag bildade byggnadsfonden för riksdags- och riksbankshus.

Gemensamt med fullmäktige i riksbanken äga fullmäktige i riksgäldskontoret att vidtaga de åtgärder, som erfordras för utförande av riksdagens beslut i fråga om nya byggnader för riksdagen m. m. och riksbanken, allt i överensstämmelse med de närmare föreskrifter, som i särskilda skrivelser av den 11 och 12 maj 1888 samt den 6 april 1906 blivit av riksdagen meddelade.

§ 54.

Då revisorerna över stats-, banko- och riksgäldsverken sammanträda, skola fullmäktige till dem avgiva berättelse om riksgäldskontorets ställning och förvaltning under den tid, som revisorernas granskning kommer att omfatta.

Dessutom skola fullmäktige vid nästa riksdags början till riksdagen avgiva och till bankoutskottet avlämna berättelse för hela den tid, som förflutit, sedan fullmäktiges berättelse till nuvarande riksdag avgavs.

§ 55.

Fullmäktige böra varje år till riksdagens revisorers första sammanträde, som skall äga rum i riksdagens hus i Stockholm den 1 oktober eller, om helgdag då inträffar, dagen därefter, utfärda kallelse genom kungörelse i tidningar.

Därest revisor, sedan lagtida riksdag är avslutad och innan revisorerna sammanträtt, hos fullmäktige anmäler hinder att delta i revisionen, skola fullmäktige ofördröjligen inkalla den närmast i ordningen varande suppleanten. På enahanda sätt förfares, då hinder anmäles av inkallad suppleant.

§ 56.

Efter varje revisions slut skola fullmäktige föranstalta om tryckning av revisorernas över revisionen av statsverket och riksgäldskontoret avgivna och fullmäktige tillställda berättelser jämte därtill hörande förklaringar, vilka handlingar även genom fullmäktiges försorg böra till näst sammanträdande riksdag och revisorer överlämnas.

Prenumerant å allmänna tidningarna ävensom kommun, som utan erläggande av prenumerationsavgift men mot stadgad postbefordringsavgift erhåller nämnda tidningar, må efter rekvisition hos fullmäktige i mån av tillgång få ett exemplar av ifrågavarande berättelser sig tillsänt.

§ 57.

Före nästkommande riksdags början böra fullmäktige:

a) föranstalta om upphandling av det för tryckningen av riksdagens protokoll med därtill hörande bihang under samma riksdag erforderliga papper och, med behörigt iakttagande av de i sådant avseende meddelade föreskrifter, låta upprätta kontrakt angående verkställighet av såväl protokollets som bihangets tryckning;

b) upprätta kontrakt om tillhandahållande, under riksdagens lopp, av de skrivmaterialier och övriga effekter, som för riksdagens behov kunde erfordras; samt

c) låta komplettera och iståndsätta inventariepersedlarna i riksdagens hus.

Vid verkställigheten härav iakttages, att anbud, genom kungörelser i allmänna tidningarna, infordras av dem, som kunna vara hugade att tillhandahålla och leverera berörda effekter eller besörja omförmälda tryckningsmed flera arbeten.

För övrigt äga fullmäktige att utse någon bland riksgäldskontorets tjänstemän, som bör ej allenast före och under riksdagen mottaga, vårda och efter vederbörliga rekvisitioner utlämna de upphandlade effekterna samt ombesörja de under riksdagens fortgång ifrågakommande ytterligare uppköp, äfvensom erforderliga reparationer å inventariepersedlarna, utan ock vid varje kalenderårs slut upprätta och avgiva fullständig redovisning för alla dessa av honom mottagna effekter.

§ 58.

Fullmäktige böra genom i riksgäldskontoret anställd tjänsteman emottaga, vårda, utdela och redovisa ej mindre de från trycket utgivna riksdagsprotokoll jämte därtill hörande bihang än även andra tryckta handlingar, som till riksgäldskontoret för förvaring och framtida utdelning enligt gällande bestämmelser avlämnas.

Beträffande försäljningen av och prenumerationen å riksdagstrycket från och med år 1921 gälla följande av riksdagen år 1920 fastställda bestämmelser:

a) att försäljningspriset skall, med nedan angivna undantag, utgöra 8 öre för ark (om 16 sidor) av kamrarnas protokoll och 4 öre för ark (om 8 sidor) av bihanget till protokollen;

b) att statsverkspropositionen eller delar därav ävensom Kungl. Maj:ts proposition angående tilläggsstat till riksstaten skola försäljas till ett pris av 2 öre för 8-sidigt ark;

c) att, då hel årgång av riksdagstrycket vid lagtima riksdag köpes, priset därför skall beräknas till 150 kronor för bundet exemplar; samt

d) att prenumerationsavgiften för riksdagstrycket vid lagtima riksdag skall utgöra 6 kronor för vardera kammarens protokoll och 18 kronor för bihanget; varjämte, då prenumeration sker hos postverket, prenumerant har att erlægga stadgad postbefordringsavgift.

Riksdagen har år 1920 uppdragit åt fullmäktige att, med beaktande av i bankoutskottets utlåtande nr 75 angivna synpunkter, vidtaga de på fullmäktige ankommande åtgärder, som må anses erforderliga för nedbringande av kostnaderna för riksdagstrycket.

§ 59.

Som, enligt de av Kungl. Maj:t för Strömsholms nya kanalbolag den 27 april 1894 fastställda regler, kanaldirektionens förvaltning och kanalverkets räkenskaper skola årligen granskas utav två revisorer, av vilka den ene bör utses av fullmäktige i riksgäldskontoret, så skola fullmäktige för varje revision välja en person att uti berörda revisionsförrättning deltaga. Jämväl skola fullmäktige, i enlighet med den av Kungl. Maj:t för Kinda kanals aktiebolag den 4 september 1874 fastställda bolagsordning, årligen utse en revisor att granska detta bolags förvaltning och räkenskaper.

§ 60.

Då de bolag, som för järnvägsanläggningars utförande från riksgäldskontoret utbekommit beviljade låneunderstöd, uti sina med Kungl. Maj:t och kronan avslutade kontrakt medgivit staten att genom ombud, som Kungl. Maj:t utser, deltaga i de årliga revisionerna av bolagets förvaltning och räkenskaper, samt berättelserna om dessa revisioner skola till civildepartementet insändas, böra fullmäktige efter erhållen del av dessa berättelser taga under övervägande, huruvida några åtgärder erfordras för bevarande av riksgäldskontorets rätt och säkerhet för de utgivna lånens fortsatta likviderande.

§ 61.

Uti styrelsen för Sveriges allmänna hypoteksbank bör en ledamot, som skall vara vice ordförande, utses av fullmäktige i riksgäldskontoret. Likaså utses av fullmäktige till deltagande i den årliga revisionen av hypoteksbankens förvaltning och räkenskaper en revisor, som vid revisionen förer ordet. Dessutom böra fullmäktige utse ett ombud såväl till den allmänna ordinarie sammankomst, som mellan hypoteksbankens delägare skall äga rum varje år efter avslutad revision, som till allmän extra ordinarie sammankomst.

§ 62.

Det tillkommer fullmäktige i riksgäldskontoret att i styrelsen för Konungariket Sveriges stadshypotekskassa utse dels en ledamot, vilken skall vara vice ordförande, dels en suppleant för vice ordföranden. Likaså tillkommer det fullmäktige att utse en revisor för deltagande i den årliga revisionen av nämnda styrelses förvaltning och hypotekskassans räkenskaper.

§ 63.

Fullmäktige i riksgäldskontoret skola bland sig utse en ledamot i postsparbankens styrelse.

Vidare skola fullmäktige utse en ledamot i styrelsen för Svenska kronkreditaktiebolaget jämte suppleant för denne.

§ 64.

Gemensamt med fullmäktige i riksbanken skola riksgäldskontorets fullmäktige:

a) avgiva sitt underdåniga yttrande och råd till Kungl. Maj:t i fråga om den ort, där riksdag bör samlas, i de fall, då fiendens framträngande eller pest eller andra lika viktiga hinder göra riksdags hållande i huvudstaden omöjligt eller för riksdagens frihet och säkerhet vådligt (§ 50 regeringsformen);

b) efter stadgade grunder uppgöra och utfärda ny bevillningsförordning, i den händelse att vid riksdags slut bevillningens hela belopp är bestämt, men kamrarna icke hunnit om fördelningen därav bliva ense (§ 109 regeringsformen):

c) uti justitieombudsmansämbetet eller militieombudsmansämbetet genast insätta den man, som blivit utsedd till efterträdare, ifall ombudsman mellan riksdagarna avsäger sig det erhållna förtroendet eller med döden

avgår, ävensom utvälja annan behörig man i stället för ombudsmans utsedde efterträdare, därest även han mellan riksdagarna avsäger sig förtroendet eller i ombudsmansämbete insättes eller med döden avgår (§ 98 regeringsformen);

d) för framtida uppsikten och kontrollen över Göta kanals vidmakt-hållande utse och välja ej mindre en person för att såsom ledamot å bankens och riksgäldskontorets vägnar inträda i direktionen över nämnda kanal, än ock ett ombud att å samma verks vägnar deltaga i revisionerna av kanalens räkenskaper; skolande valet till ledamot i direktionen förnyas varje år, och till ombud vid revisionerna före desammas början; dock må förut härtill utsedda personer kunna återväljas.

Vid fullmäktiges i banken och riksgäldskontoret gemensamma sammanträden böra, såvitt beslut skall kunna fattas, minst fem av fullmäktige i vartdera verket vara tillstädes.

§ 65.

Vid de tillfällen, då riksdagsmäns fullmakter granskas av chefen för justitiedepartementet eller den person, Konungen i hans ställe förordnat, skola tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret vara tillstädes.

Angående tjänstinnehavare vid riksgäldskontoret och riksdagens hus.

§ 66.

Riksdagen har för åtnjutande av de i staterna för riksgäldskontoret och riksdagens hus upptagna avlöningsförmåner fastställt följande villkor och bestämmelser:

1:o) Tjänstinnehavare skall, i den mån ej undantag anses böra stadgas eller för särskilda fall efter prövning medgivas, vara å tjänsterummet tillstädes minst sex timmar varje söckendag.

Tjänstinnehavare skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller den jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation av detta verk eller eljest kan varda stadgad; och böra de fullmakter och konstitutorial, som för tjänstinnehavare utfärdas, innefatta förbehåll om vederbörandes skyldighet att åtaga sig de nya eller förändrade göromål, vilka kunna dem åläggas.

Fullmakt eller konstitutorial å annan tjänstemannabeställning i riksgälds-

kontoret än riksgäldssekreterarens, riksgäldskommissariens och förste revisorn skall avse icke viss tjänst, utan tjänst i allmänhet inom tjänstegraden, med förbehållen rätt för fullmäktige att anställa innehavaren å den plats inom graden, där det av behovet fordras eller han finnes företrädesvis passande.

2:o) Tjänsteman skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning, densamma bestrida mot åtnjutande av de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar och missräkningspenningar eller däremot svarande belopp, dock med avstående av egna tjänstgöringspenningar och missräkningspenningar.

3:o) Med ordinarie befattningar i riksgäldskontoret eller vid riksdagens hus må icke förenas annan tjänst å rikets, riksdagens eller kommuns stat.

Med ordinarie befattning må ej heller förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelsen för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försett eller blivit såsom aktiebolag registrerat, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag som helst, såframt ej fullmäktige uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen i riksgäldskontoret eller riksdagens hus, finna uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas.

4:o) Semester må årligen, när sådant kan ske utan hinder för göromålen jämn och oavbruten gång, åtnjutas av riksgäldssekreteraren, riksgäldskommissarien, förste revisorn och tjänstemännen inom tredje tjänstegraden i riksgäldskontoret under en och en halv månad samt av övriga tjänstemän i samma verk under en månad.

5:o) Där förhöjning i lönen efter viss tids tjänstgöring är enligt stat medgiven, må, ändå att den föreskrivna tiden är tilländalupen, förhöjning ej beviljas, förrän tjänstinnehavaren under minst fyra femtedelar av samma tid med gott vitsord bestritt sin egen eller på grund av förordnande annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid han åtnjutit semester eller ledighet för fullgörande av värnplikt.

Då löneförhöjning genom ålderstillägg beviljas, må den förhöjda lönen åtnjutas från början av kalenderåret näst efter det, varunder den stadgade tjänsteåldern blivit uppnådd.

Tjänsteman i tredje tjänstegraden inom riksgäldskontoret, som befodratts till förste revisor, äger att för erhållande av ålderstillägg tillgodoräkna sig den tid, han tjänstgjort inom nämnda grad.

Med avseende å tiden för erhållande av i de från och med år 1918 gällande avlöningsstaterna vid riksgäldskontoret och riksdagens hus för de särskilda tjänsterna stadgade lönetillägg skall vidare iakttagas, att löntagare, som övergår från den förutvarande till den nya staten, bör tillgodoräknas ej mindre den tid, som före den nya statens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen eller motsvarande ordinarie tjänst inom riksgäldskontoret eller vid riksdagens hus, än även i förekommande fall den tid, varunder han omedelbart före tillträdet bestritt sådant förordnande, som, enligt de å den förutvarande staten tillämpliga bestämmelser, kunnat få tillgodoräknas för erhållande av ålderstillägg.

6:o) I fråga om ålderstillägg vid ordinarie anställning inom riksgäldskontoret och vid riksdagens hus skall vidare iakttagas:

att för erhållande av ålderstillägg vid en befattning befattningshavaren må tillgodoräknas den tid, han inom riksgäldskontoret eller eljest i statens tjänst utfört arbete, som må anses likvärdigt med eller av högre värde än det, han har att å befattningen utföra; dock att, därest nämnda tid icke varit sammanhängande eller befattningshavaren under samma tid för arbetet åtnjutit vederlag, som varit mindre än i allmänhet för detsamma utgående ersättning, på fullmäktige skall ankomma att, efter särskild prövning i varje fall, avgöra, om och i vilken mån sådan tid må räknas befattningshavaren till godo;

att, om en befattningshavare vid tillämpning av eljest gällande bestämmelser skulle i avseende å rätt till ålderstillägg hava kommit i en förmanligare ställning, därest han befordrats till befattningen senare än som skett, befattningshavaren må tillgodoföras det eller de ålderstillägg vid befattningen, som erfordras för att nämnda förhållande må utjämnas; samt

att ålderstillägg, vartill rätt uppkommit omedelbart med ikraftträdandet av de i detta mom. meddelade bestämmelser och på grund av desamma, må åtnjutas från och med den 1 juli 1920.

7:o) Tjänstgöringspenningar ävensom i förekommande fall misräkningspenningar få uppbäras endast för den tid, tjänst innehavaren verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men skola eljest utgå till den, som uppehållit tjänsten.

För den tid, varunder tjänst innehavare åtnjuter semester och i följd därav är berättigad att uppbära de för tjänsten anslagna tjänstgöringspenningar och misräkningspenningar, äga fullmäktige att anvisa erforderliga medel för att den, som på förordnande bestrider tjänsten, må komma i

åtnjutande av ersättning till belopp, motsvarande ifrågavarande tjänstgöringspenningar och missräkningspenningar.

8:o) Bliver tjänstinnehavare av sjukdom hindrad att förrätta sin tjänst, äger han att under tjänstledigheten uppbära hela lönen.

9:o) Erhåller tjänstinnehavare efter egen ansökan tjänstledighet för svag hälsas vårdande, för enskilda angelägenheter, för tjänstgöring hos riksdagen eller dess revisorer eller för andra särskilda uppdrag, eller fordras vikariat för tjänstinnehavare på den grund, att han i behörig ordning avstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta sin tjänst, kunna fullmäktige besluta, att den tjänstledige skall utöver tjänstgöringspenningar och missräkningspenningar till sin vikarie avstå så mycket av lönen, som fullmäktige pröva för tjänstens uppehållande nödigt.

10:o) Fullmäktige må kunna, på därom gjord framställning och efter prövning av förekommande omständigheter, medgiva vaktmästare ledighet under högst femton dagar varje år, med rätt för honom att under tiden uppbära alla med tjänsten förenade avlöningsförmåner. I detta fall liksom ock då vaktmästare erhållit tjänstledighet för sjukdom eller annat laga förfall, eller då vaktmästartjänst är ledig, äga fullmäktige, därest i anledning härav extra ordinarie vaktmästare förordnas för uppehållande av vaktmästartjänst, att tilldela denne arvode med sådant belopp, att han såsom gottgörelse för tjänstens uppehållande kommer i åtnjutande av sammanlagt fem kronor femtio öre om dagen.

Ledighet må därjämte av fullmäktige beviljas övervaktmästaren och övermaskinisten i riksdagshuset under högst tre veckor årligen samt förste eldaren och de två portvakterna i samma hus under högst femton dagar årligen; ägande dessa befattningshavare att under ledigheten tillgodonjuta sina avlöningsförmåner oavkortade. Därest vikarie för ifrågavarande tjänstinnehavare erfordras för tjänstens uppehållande under sådan ledighet eller av annan anledning, bestämmes avlöningen till vikarien på sätt fullmäktige pröva skäligt.

11:o) Fullmäktige äga dels att utöver stat för biträde vid nattbevakningen i riksgäldskontoret låta utbetala de arvoden, fullmäktige finna skäliga, dels ock att anvisa nödiga medel för tillhandahållande åt vaktmästare av lämplig uniformsbeklädnad vid tjänstgöring.

12:o) Tjänstinnehavare skall såsom bidrag till kostnaden för beredande av pension erlägga pensionsavgift till årligt belopp av nedan angivna procent å det för hans tjänst gällande pensionsunderlaget. Avgiftsprocenten utgör en tiondedels procent för varje helt hundratal kronor av pensions-

underlaget, dock icke i något fall mindre än tre procent. Avgiften erlägges för varje månad, för vilken lön åtnjutes, ävensom för månad, under vilken, på grund av tjänstledighet eller i följd av ådömd mistning av tjänsten för viss tid, lönen i dess helhet eller delvis ej uppbäres.

Rätt att återbekomma erlagda pensionsavgifter medgives allenast vid övergång till annan statstjänst, därest med inträdet i denna tjänst är förenad skyldighet att för beredande av pension erlägga retroaktiv avgift, dock ej till högre belopp än det, vartill retroaktivavgiften uppgår.

Härjämte har riksdagen förklarat, att den, som från och med eller efter den tid, då de av 1917 års riksdag beslutade staterna träda i kraft, tillträder ordinarie befattning vid riksgäldskontoret och riksdagens hus, skall vara pliktig att underkasta sig de för åtnjutande av avlöningsförmånerna fastställda villkor och bestämmelser.

§ 67.

Vid inträffad ledighet av sådan å riksgäldskontorets stat uppförd tjänst, som bör återbesättas, skall, efter avdrag av vad för tjänstens bestridande måst utbetalas, den lönebesparing, vilken uppkommer intill dess efter ansökningstidens förlopp tjänsten blivit i nedan stadgad ordning återbesatt, tillfalla änke- och pupillkassan vid riksgäldskontoret; kommande nämnda kassas rätt till dylik besparing att upphöra, så snart den nytillträdande äger åtnjuta den med tjänsten förenade lönen.

§ 68.

Innan ledig tjänst av fullmäktige återbesättes, skall sådant jämte de med samma tjänst förenade löneförmåner, ävensom tiden, inom vilken sökande äga att sig anmäla, tillkännagivas medelst anslag å vanliga ställen inom riksgäldskontoret. Ansökningstiden bestämmes till minst fjorton dagar från anslaget utfärdande; dock beror av fullmäktige att utsätta ny ansökningstid, därest, inom den först bestämda tiden, någon till tjänstens erhållande fullt skicklig och lämplig sökande sig icke anmält.

§ 69.

För att kunna antagas till tjänsteman vid riksgäldskontoret fordras att hava undergått godkänd avgångsexamen från högre elementarläroverk; dock böra de tjänstemän, som anställas vid fullmäktiges kansli, hava avlagt den akademiska examen, som fordras för att vinna inträde i Konungens kansli eller i rättegångsverken; ävensom den, vilken befordras till ombudsmanna-

sysslan, bör hava fullgjort vad författningarna föreskriva i avseende på dem, som i domarevärv må begagnas.

§ 70

Vid lediga tjänsters tillsättande utnämnes bland kompetente sökande den, som fullmäktige, med avseende å vikten och ansvarigheten av de särskilda befattningarna, finna till den lediga tjänsten mest skicklig och passande; dock äga fullmäktige att, där de så lämpligt finna, tillsätta lediga tjänster endast med konstitutorial; varvid den tjänsteman, som sådant konstitutorial erhåller, under den tid, han tjänsten innehaver, äger åtnjuta de lönevillkor, avlöningsstaten för tjänsten bestämmer.

Angående behandlingen av frågor rörande tjänsteförsummelse m. m.

§ 71.

Om någon tjänsteman vid mindre förseelser i tjänsten ej låtit sig rätta av vederbörandes tillsägelser och varningar eller blivit beträdd med vårdslöshet eller försummelse i sin tjänstgöring eller ock i allmänna levernet ådagalagt ett mindre värdigt uppförande, bör han inför fullmäktige tillrättas och varnas. I händelse den, som på detta sätt undergått första varningsgraden, ej därav låter sig rätta, äga fullmäktige att, med avseende å förekommande omständigheter, på längre eller kortare tid suspendera honom från innehavande tjänst, med förlust av hela eller halva lönen, vilken under tiden må i ersättning för tjänstens förrättande användas.

§ 72.

Därest tjänsteman, vilken förut blivit för tjänsteförsummelse eller annat förhållande suspenderad, ånyo gör sig skyldig till dylik förseelse, ankommer på fullmäktige att, efter förseelsens beskaffenhet, antingen ytterligare suspendera honom eller helt och hållet skilja honom från innehavande tjänst och lön. Likaledes beror på fullmäktiges särskilda prövning, huruvida tjänsteman i riksgäldskontoret, som blivit nödsakad till borgenärer avträda sin egendom, må vidare bibehålla och utöva sin beställning.

§ 73.

Tjänsteman, som begått ärerörigt brott eller annan förseelse i eller utom tjänsten av den svåra beskaffenhet, att verkets trygghet eller anseende fordrar hans entledigande, har därigenom gjort sig förlustig sin innehavande tjänst.

§ 74.

Om någon av vaktbetjäningen i sin tjänst varit försumlig eller eljest på ett tadelvärt sätt sig förhållit, må han, efter sig företeende omständigheter, antingen av fullmäktiges deputerade erhålla föreställning eller genast hos fullmäktige anmälas till suspension eller entledigande.

§ 75.

Innan tjänsteman eller vaktmästare varder suspenderad eller skild från tjänsten, bör hans skriftliga förklaring över vad emot honom förekommit infordras. Fullmäktiges beslut, varigenom tjänsteman suspenderas eller för alltid skiljes från tjänsten, bör jämte hänvisning för besvärns anförande honom skriftligen meddelas. Tjänst, som till följd av sådant beslut blir ledig, får, därest den avsatte tjänstemannen inom föreskriven tid anmält sig ämna samma beslut överklaga, icke återbesättas förr, än besvären blivit av bankoutskottet avgjorda eller den bestämda tiden för besvärens fullföljande försuttits; kommande dock den, som emellertid förordnas till tjänstens bestridande, att de med densamma förenade löneförmåner åtnjuta.

§ 76.

Extra ordinarie tjänsteman eller extra vaktmästare, som utan erhållen tillåtelse eller anmält laga förfall från tjänstgöring uteblivit under trenne efter varandra följande månader, eller vid flera tillfällen undandragit sig att lämna äskat biträde, där han blivit anställd, anses hava förverkat sin rätt att i riksgäldskontoret vidare tjänstgöra. Den extra ordinarie tjänsteman eller extra vaktmästare, som under honom uppdragen tjänstgöring förhållit sig försumligt eller felaktigt och, efter att, på sätt i § 71 stadgas, blivit varnad, sig icke rättat, bör förklaras vara från riksgäldskontoret skild. För övrigt anses den extra ordinarie tjänsteman eller vaktmästare, som begått ärerörigt brott eller annan förbrytelse av svårare beskaffenhet, vara från verket utesluten.

Angående pensioneringen av tjänstinnehavare vid riksgäldskontoret
och riksdagens hus.

§ 77.

Beträffande pensioneringen av tjänstinnehavare vid riksgäldskontoret och riksdagens hus har riksdagen meddelat följande bestämmelser:

1:o) Tjänstinnehavare skall, då han uppnått sextiofem levnadsår och tillbragt trettiofem år i allmän tjänst, vara förpliktad att avgå från sin tjänst med pension till samma belopp som det för tjänsten gällande pensionsunderlaget, fullmäktige likväl obetaget att låta med avskedet anstå, därest och så länge den pensionsberättigade prövas kunna i tjänsten på ett tillfredsställande sätt fullgöra sina åligganden och kan finnas villig att i tjänsten kvarstå.

2:o) Den tjänsteman eller vaktmästare, som efter ådagalagt välförhållande anhåller om avsked, är, såvida han fyllt sextio år och varit allmän tjänst trettiofem år, berättigad att såsom pension för livstiden åtnjuta tre fjärdedelar av det för hans tjänst gällande pensionsunderlaget.

3:o) Före uppnådda sextio levnadsår och trettiofem tjänstår kan avskedsökande endast i händelse av bevislig oförmögenhet till vidare tjänstgöring, erhålla pension. Pensionsbeloppet bestämmes då efter tjänståren allena på det sätt, att å tre fjärdedelar av pensionsunderlaget avdrages en trettiofemtedel för varje bristande tjänstår. Överstiga däremot tjänståren trettiofem och åldersåren sextio, ökas det ovan bestämda pensionsbeloppet med en trettiofemtedel för varje överskjutande tjänstår eller ock med en sextiondedel för varje överstigande åldersår, därest detta sistnämnda beräkningsätt skulle för avskedssökanden utfalla förmånligare.

4:o) Då sådant för göromålens säkra och skyndsamma gång finnes erforderligt, kunna fullmäktige på pensionsstat förflytta tjänstinnehavare, som av sjukdom eller minskad arbetsförmåga är förhindrad att vidare på ett tillfredsställande sätt fullgöra sina åligganden, oaktat han sig ej om avsked anmält. I sådant fall äga fullmäktige att efter omständigheterna tillägga tjänstinnehavaren såsom pension antingen ett belopp, motsvarande hela det för hans tjänst gällande pensionsunderlaget, evad de föreskrivna levnads- och tjänståren äro uppnådda eller icke, eller ock en del av pensionsunderlaget, dock ej mindre än vad med tillämpning av bestämmelserna i mom. 2:o) och 3:o) här ovan belöper.

Angående kvinnliga biträden i riksgäldskontoret.

§ 78.

Beträffande de i staten för tjänstinnehavare i riksgäldskontoret upptagna kvinnliga biträdesbefattningarna har riksdagen föreskrivit följande villkor och bestämmelser:

1:o) Kvinnligt biträde skall vara underkastat den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller den jämkning i åligganden, som kan varda stadgad; och bära de konstitutorial, som för dessa biträden utfärdas, innefatta förbehåll om vederbörandes skyldighet att åtaga sig de nya eller förändrade göromål, vilka kunna dem åläggas.

2:o) Därest kvinnligt biträde förordnas att bestrida ordinarie tjänstemannabefattning i riksgäldskontoret, är biträdet skyldigt att mottaga sådant förordnande mot åtnjutande av de för samma tjänst anslagna tjänstgöringspenningar, dock med avstående av egna tjänstgöringspenningar.

3:o) Kvinnligt biträde äger att, såvitt sådant utan hinder för göromålens jämna och oavbrutna gång kan ske, årligen åtnjuta semester under en månad.

4:o) Kvinnligt biträdes arbetstid å tjänsterummet skall vara lika med den, som är bestämd för riksgäldskontorets tjänstemän.

5:o) Bliver kvinnligt biträde av sjukdom hindrat att uppehålla sin befattning, äger hon under tjänstledigheten uppbära hela lönen. Beviljas kvinnligt biträde tjänstledighet för svag hälsas vårdande eller eljest av annan orsak än sjukdom, kunna fullmäktige besluta, att hon skall utöver tjänstgöringspenningarna till sin vikarie avstå så mycket av lönen, som erfordras för befattningens uppehållande eller eljest prövas skäligt.

6:o) Kvinnligt biträde, som befordrats till ordinarie från och med den tidpunkt, då den av 1917 års riksdag beslutade avlöningsstaten trätt i kraft, och som omedelbart dessförinnan mot fast arvode i riksgäldskontoret utfört arbete av motsvarande eller jämförlig beskaffenhet, må äga att för åtnjutande av löneförhöjning räkna sig till godo den tid, varunder biträdet utfört sådant arbete i riksgäldskontoret.

7:o) I händelse kvinnligt biträde ingår äktenskap, skall hon icke vara skyldig att av sådan anledning avgå från sin befattning, därest icke fullmäktige med hänsyn till befattningens behöriga upprätthållande finna det nödigt.

8:o) Kvinnligt biträde är skyldigt att såsom bidrag till kostnaden för sin pensionering erlägga pensionsavgift, vilken beräknas enligt de grunder, som äro stadgade för manliga tjänstinnehavare vid riksgäldskontoret.

9:o) Kvinnligt biträde skall, då hon uppnått 60 levnadsår och varit 30 år i allmän tjänst, vara förpliktad att avgå från sin befattning med pension till samma belopp som det för tjänsten gällande pensionsunderlag, fullmäktige likväl obetaget att låta med avskedet anstå, därest och så länge biträdet provas kunna i tjänsten på ett tillfredsställande sätt fullgöra sina åligganden.

Kvinnligt biträde, som fyllt 55 år och uppnått 30 tjänstår, är, därest hon efter ådagalagt välförhållande anhåller om avsked, berättigad att åtnjuta pension till belopp, motsvarande tre fjärdedelar av det för hennes tjänst gällande pensionsunderlaget.

Före uppnådda 55 levnadsår och 30 tjänstår kan kvinnligt biträde erhålla pension endast i det fall, att hon på grund av sjukdom eller minskad arbetsförmåga är förhindrad att på ett tillfredsställande sätt fullgöra sina åligganden. Pensionsbeloppet bestämmes då efter tjänståren allena medelst avdrag å det i andra stycket av detta moment omförmälda pensionsbeloppet av en trettiondedel för varje bristande tjänstår.

10:o) Befattning såsom kvinnligt biträde skall av fullmäktige tillsättas medelst konstitutorial efter befattningens ledigförklarande genom kungörelse.

11:o) Rörande tillsättningen i övrigt, kompetensfordringar, ordningen för meddelande av tjänstledighet och avsked samt för disciplinär bestraffning skola gälla de närmare stadganden, som må varda av riksdagen bestämda.

12:o) I övrigt skola de bestämmelser, som i detta reglemente äro meddelade beträffande riksgäldskontorets tjänstemän, i tillämpliga delar och i den mån de icke stå i strid mot vad här ovan stadgats, lända till efterrättelse i fråga om de kvinnliga biträdena.

Angående ersättning för olycksfall i arbete.

§ 79.

Vid skada till följd av olycksfall i arbete skall envar, som är anställd vid eller utför arbete för riksgäldskontoret, riksdagsbiblioteket och riksdagens hus och enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete den 17 juni 1916 är att anse såsom arbetare, vara berättigad att, i den mån han eller hon icke på grund av gällande stadganden för ifrågavarande personal kommer i åtnjutande av förmåner, motsvarande nämnda lags bestämmelser, av riksgäldskontoret utfå det felande; och skola vid inträffande olycksfall i arbetet bestämmelserna i samma lag i tillämpliga delar tjäna till efterrättelse.

Vad här ovan är stadgat gäller även beträffande den personal, som är anställd vid eller utför arbete för riksdagen, dess utskott och delegationer samt tryckeriavdelning.

Av 1910 års riksdag meddelade bestämmelser angående låneunderstöd från järnvägslånefonden.

Till låneunderstöd för enskilda järnvägar har 1910 års riksdag beviljat och ställt till Kungl. Maj:ts förfogande ett extra anslag av 7,500,000 kronor att utgå under fem år från och med år 1912 med 1,500,000 kronor årligen, dock så att belopp, som ej blivit till utgående under ett av dessa år anvisat, må för ett efterföljande år av samma femårsperiod disponeras, ägande Kungl. Maj:t att å detta anslag till understödjande av nya, ännu ej påbörjade enskilda järnvägsanläggningar anvisa av Kungl. Maj:t beviljade understödsbelopp att utgå i enlighet med följande villkor och bestämmelser:

1:o) att kostnadsförslag och arbetsplan fastställas av Kungl. Maj:t, som också närmare bestämmer de ställen, vilka järnväg skall beröra, varande det sökande bolaget skyldigt att gottgöra de särskilda kostnaderna för möjligen erforderliga kontrollundersökningar, besiktningar, extra biträdens användande med mera dylikt, vilka kunna av kostnadsförslagets och arbetsplanens granskning föranledas;

2:o) att det lånesökande bolaget, för att kunna erhålla statsunderstöd, skall vara skyldigt hos Kungl. Maj:t styrka, att det förfogar över ett kapital, som jämte statslånet är fullt tillräckligt till järnvägsanläggningens utförande på sätt arbetsplan och kostnadsförslag innehålla och varav minst så stor del, som motsvarar hälften av den beräknade anläggningskostnaden, bör utgöras av inbetalt eller tecknat aktiebelopp eller eljest utan återbetalningsskyldighet lämnat tillskott till järnvägsanläggningens utförande;

3:o) att låneunderstödet må utgöra högst hälften av anläggningskostnaden efter det fastställda kostnadsförslaget samt lyftas i mån av arbetets fortgång på sätt och å tider, som Kungl. Maj:t bestämmer, dock med iakttagande därav, att inbetalningarna å den del av anläggningskapitalet, som bör utgöras av aktiekapital eller eljest utan återbetalningsskyldighet lämnat tillskott, skola ske i förhållande till de andelar av lånesumman, som lyftas, och före lyftningen av dessa låneandelar; skolande härjämte en tiondedel av den beviljade låneförsträckningen inestå, till dess besiktning av järnvägsanläggningen blivit i överensstämmelse med § 2 mom. 2 av kungl. kungörelsen den 11 december 1874 angående ordningen för avsyning och besiktning av enskilda järnvägar och deras upplåtande för allmän trafik förrättad samt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen meddelat tillstånd till banans öppnande för allmän trafik;

4:o) att med avseende å ifrågavarande försträckningar skall iakttagas:

a) att annuiteten för låneunderstödet återgåldande beräknas till fem procent å ursprungliga försträckningsbeloppet, av vilken annuitet först gottgöres ränta efter fyra och en halv procent å oguldet kapitalbelopp och återstoden utgör avbetalning därå;

b) att beträffande den ränta, som å lyftade lånebelopp upplöper under en tid omfattande högst tre år från lyftningsdagarna men dock ej sträckande sig utöver ett år från den dag, då järnvägen enligt Kungl. Maj:ts bestämmande senast skall vara färdig och öppnad för trafik, må medgivas anstånd med betalningen på det sätt, att denna ränta, benämnd anstånds-ränta, genom fortsatt annuitetslikvid erlägges till staten först sedan i stadgad ordning såväl all annan ränta som ock hela lånekapitalet inbetalts;

c) att så snart å lyftat lånebelopp upplupit ett års ränta, som icke är att hänföra till anstånds-ränta, förstnämnda räntas belopp skall inbetalas till staten;

d) att kapitalavbetalning skall genom erläggande av fullständig annuitet vidtaga tre år efter den dag, då järnvägen enligt Kungl. Maj:ts bestämmande senast skall vara färdig och öppnad för trafik, skoland i sammanhang härmed likvid ske av all därförinnan upplupen, obetald ränta, som icke är att hänföra till anstånds-ränta; och

e) att, därest till betalning förfallet belopp icke i föreskriven ordning erlägges, låntagaren skall därå gälda fem procent ränta, intill dess samma belopp varder behörigen inbetalt;

5:o) att järnvägsanläggningen med alla därtill hörande byggnader och materiel ävensom all bolagets övriga egendom skall utgöra säkerhet för den av staten lämnade försträckning och staten till säkerhet för sin fordrans utbekommande erhålla inteckning med förmånsrätt framför varje annan fordran i den järnväg, för vars anläggning den ifrågavarande försträckningen beviljats; börande ej mindre såsom villkor för statslånets erhållande och tillgodonjutande i bolagsordningen intagas stadgande om bolagets skyldighet att till säkerhet för statens fordran inteckna bolagets järnväg med förmånsrätt för samma fordran framför varje annan fordran hos bolaget, än ock en tredjedel av det beviljade statslånet innestå, till dess inteckning med ovan stadgad förmånsrätt i bolagets järnväg meddelats för förut lyftade andelar av lånet; varjämte ovanberörda sista tredjedel ej må utbekommas, förrän inteckning för dess belopp med förmånsrätt framför varje annan fordran än statens blivit i bolagets järnväg behörigen meddelad;

6:o) att Kungl. Maj:t skall insätta en med särskild instruktion försedd ledamot i direktionen för varje järnvägsbolag, som innehar lån av staten,

och utse en revisor att deltaga uti granskningen av bolagets förvaltning och räkenskaper, samt att arvode till sålunda utsedd direktör och revisor skall bekostas av bolaget;

7:o) att varje järnvägsbolag, som erhållit statsunderstöd, skall vara skyldigt underkasta sig såväl de bestämmelser i fråga om samtrafik, vilka Kungl. Maj:t kan finna gott för bolaget bestämma, som ock i övrigt alla de villkor och kontroller, som av Kungl. Maj:t prövas lämpliga och nödiga; samt

8:o) att varje sådant bolag, som nyss är nämnt, må, då Kungl. Maj:t så prövar lämpligt,

dels erhålla upplåtelse av den för järnvägsanläggningen erforderliga, kronan tillhöriga jord sålunda: att jord, som står under kronans omedelbara disposition, upplåtes utan någon ersättning; att jord från de under bruk och bergverk för nödigt skogsfång upplåtna kronoallmänningar upplåtes utan annan gottgörelse än ersättning till vederbörande innehavare för intrång i nyttjanderätten; att jord från de genom domänstyrelsens försorg utarrenderade kronoegendomar, vilka icke upplåtits till förenade mötespassevolanskassornas fond, stuterierna eller Vadstena krigsmanshusfond, upplåtes utan annan ersättning än för minskning i arrendatorns brukningsområde under den återstående arrendetiden, ävensom för skada och intrång; samt att för jord, som är till boställe eller åt enskild person, menighet eller inrättning med åborätt eller annorledes än vad ovan sagts upplåten, ersättning skall lämnas såväl för själva marken som för skada och intrång; skolande ersättningen i ovannämnda fall bestämmas i den ordning, förordningen angående jords eller lägenhets avstående för allmänt behov den 14 april 1866 stadgar;

dels ock kostnadsfritt begagna för anläggningen sådana å kronans ägor belägna kalk- och stenbrott jämte grustäkter, som kunna vara disponibla;

och åligger det fullmäktige i riksgäldskontoret att behörigen tillhandahålla och utbetala de belopp, Kungl. Maj:t kan komma att å detta anslag anvisa.

Av 1911 års riksdag meddelade bestämmelser angående låneunderstöd från bibanelånefonden med däri av 1916 års riksdag beslutad ändring.

Riksdagen har år 1911 beslutat att för att underlätta åstadkommandet av bibanor inom västra delarna av Värmlands, Kopparbergs och Jämtlands län samt delar av Bohuslän och Dalsland skall bildas en lånefond av 5,000,000 kronor att avsättas under fem år från och med år 1912 med 1,000,000 kronor årligen, dock så att belopp, som ej blivit till ut-

gående under ett av dessa år anvisat, må för ett efterföljande år av samma femårsperiod disponeras, med rätt för Kungl. Maj:t att från denna fond anvisa statslån till understödjande av nya, ännu ej påbörjade enskilda järnvägsanläggningar, om vilka här är fråga.

1913 års riksdag har beslutat att öka ifrågavarande fond från 5,000,000 kronor till 8,000,000 kronor på det sätt, att under tre år från och med år 1914 avsättas ytterligare 1,000,000 kronor årligen, dock så att belopp, som ej blivit till utgående under ett av dessa år anvisat, må för ett efterföljande år av samma treårsperiod disponeras, med rätt för Kungl. Maj:t att från denna fond anvisa statslån till understödjande av nya, ännu ej påbörjade enskilda järnvägsanläggningar, om vilka här är fråga.

1914 års senare riksdag har beslutat, att ovannämnda fond skall ökas från 8,000,000 kronor till 12,000,000 kronor på det sätt, att under vardera av åren 1917 och 1918 avsättas ytterligare 2,000,000 kronor, dock så att belopp, som ej blivit till utgående under ett av dessa år anvisat, må för ett efterföljande år disponeras, med rätt för Kungl. Maj:t att från fonden anvisa statslån till understödjande av nya, ännu ej påbörjade enskilda järnvägsanläggningar, om vilka här är fråga.

1915 års riksdag har beslutat, att de avsättningar till ifrågavarande fond, som enligt riksdagens tidigare beslut skolat ske under åren 1916—1918, i stället skola äga rum under åren 1917—1919.

1916 års riksdag har *dels* beslutat att för avsättning till ifrågavarande fond i riksstaten för år 1917 upptaga ett belopp av 1,000,000 kronor; *dels* beslutat att återstoden av det belopp, som enligt riksdagens tidigare beslut skolat avsättas till fonden under år 1917, i stället skall anvisas för år 1920; *dels ock* medgivit, att Kungl. Maj:t må under tiden till och med år 1920 förfoga över samtliga av riksdagen för avsättning till fonden anvisade medel.

1919 års lagtima riksdag har beslutat, att den avsättning till fonden, som enligt år 1916 fattat beslut skolat ske under år 1920, i stället skall äga rum under år 1921.

Slutligen har 1920 års riksdag *dels* beslutat, att ovannämnda fond skall ökas från 12,000,000 kronor till 24,000,000 kronor på det sätt, att under år 1921 till fonden avsättes utöver redan beslutat belopp om 1,000,000 kronor, ytterligare 2,400,000 kronor samt under vart och ett av åren 1922—1925 avsättas likaledes 2,400,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att från denna fond anvisa statslån till understödjande av nya, ännu ej påbörjade enskilda järnvägsanläggningar, om vilka här är fråga; *dels*

beslutat, att de för åtnjutande av lån från ifrågavarande fond hittills föreskrivna villkor och bestämmelser skola gälla även för lån ur den sålunda ökade fonden; *dels* medgivit, att Kungl. Maj:t må under tiden till och med år 1925 förfoga över samtliga av riksdagen för avsättning till fonden anvisade medel; *dels ock* beslutat att för avsättning till ifrågavarande fond i riksstaten för år 1921 upptaga ett reservationsanslag av 3,400,000 kronor.

För åtnjutande av lån från denna fond har riksdagen fastställt följande villkor och bestämmelser:

1:o) Behovet av banbyggnaden, särskilt dess vikt i nationalekonomiskt hänseende, skall genom tillfredsställande utredning vara ådagalagt.

2:o) Förslaget till banbyggnaden, som bör avse så billig anläggning, som är förenlig med den uppgift banbyggnaden har att fylla, skall vara uppgjort enligt tekniska bestämmelser, som av Kungl. Maj:t godkännas.

3:o) Kostnadsförslaget och de undersökningar, varpå detta grundar sig, skola vara så omsorgsfullt gjorda och så specificerade, att fullständig ledning därav kan erhållas för bedömande av den beräknade kostnadssummans tillräcklighet.

4:o) Kostnadsförslag och arbetsplan skola fastställas av Kungl. Maj:t, som ock närmare bestämmer de ställen, vilka järnväg skall beröra; och är det sökande bolaget skyldigt att gottgöra de särskilda kostnaderna för möjligen erforderliga kontrollundersökningar, besiktningar, extra biträdens användande med mera dylikt, vilka kunna av kostnadsförslagens och arbetsplanens granskning föranledas.

5:o) Det lånesökande bolaget skall för att kunna erhålla statslån vara skyldigt hos Kungl. Maj:t styrka, att det förfogar över ett kapital, som jämte statslånet är fullt tillräckligt till järnvägsanläggningens utförande på sätt arbetsplan och kostnadsförslag innehålla och varav minst så stor del, som motsvarar en fjärdedel av den beräknade anläggningskostnaden, bör utgöras av inbetalt eller tecknat aktiebelopp eller eljest utan återbetalningsskyldighet lämnat tillskott till järnvägsanläggningens utförande.

6:o) Statslånet må utgöra högst tre fjärdedelar av anläggningskostnaden efter det fastställda kostnadsförslaget samt lyftas i mån av arbetets fortgång på sätt och å tider, som Kungl. Maj:t bestämmer, dock med iakttagande därav, att inbetalningarna å den del av anläggningskapitalet, som bör utgöras av aktiekapital eller eljest utan återbetalningsskyldighet lämnat tillskott, skola ske i förhållande till de andelar av lånesumman,

som lyftas, och före lyftningen av dessa låneandelar. En femtondel av den beviljade låneförsträckningen skall innestå, till dess besiktning av järnvägsanläggningen blivit i överensstämmelse med § 2 mom. 2 av kungl. kungörelsen den 11 december 1874 angående ordningen för avsyning och besiktning av enskilda järnvägar och deras upplåtande för allmän trafik förrättad samt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen meddelat tillstånd till banans öppnande för allmän trafik.

7:o) Med avseende å ifrågavarande försträckningar skall iakttagas:

att två tredjedelar av det beviljade statslånet skall förräntas och amorteras sålunda,

a) att annuiteten för statslånets återgåldande beräknas till fem och fyra tiondels procent å ursprungliga försträckningsbeloppet, av vilken annuitet först gottgöres ränta efter fem procent å oguldet kapitalbelopp och återstoden utgör avbetalning därå;

b) att beträffande den ränta, som å lyftade lånebelopp upplöper under en tid, omfattande högst fyra år från lyftningsdagarna, men dock ej sträckande sig utöver två år från den dag, då järnvägen enligt Kungl. Maj:ts bestämmande senast skall vara färdig och öppnad för trafik, må medgivas anstånd med betalningen på det sätt, att denna ränta, benämnd anstånds-ränta, genom fortsatt annuitetslikvid erlägges till staten först sedan i stadgad ordning såväl all annan ränta som ock hela lånekapitalet inbetalts;

c) att, så snart ränta, som icke är att hänföra till anstånds-ränta, upplupit å lyftat lånebelopp till och med den datum, som motsvarar den för kapitalavbetalning fastställda, sådan räntas belopp skall inbetalas till staten;

d) att kapitalavbetalning skall genom erläggande av fullständig annuitet vidtaga fyra år efter den dag, då järnvägen enligt Kungl. Maj:ts bestämmande senast skall vara färdig och öppnad för trafik; och

e) att, därest till betalning förfallet belopp icke i föreskriven ordning erlägges, låntagaren skall därå gälda fem och en halv procent ränta, intill dess samma belopp varder behörigen inbetalt;

samt att återstående tredjedel av statslånet skall åtnjutas räntefritt, men amorteras med en annuitet av fem och fyra tiondels procent å nu ifrågavarande del av försträckningsbeloppet, vilken annuitet dock icke skall börja erläggas, förrän 60 år förflutit från det någon del av statslånet blivit lyftad; skolande, därest till betalning förfallet belopp icke i föreskriven ordning erlägges, låntagaren därå gälda fem och en halv procent ränta, intill dess samma belopp varder behörigen inbetalt.*)

*) Mom. 7:o har erhållit sin nuvarande lydelse genom beslut av 1916 års riksdag.

8:o) Järnvägsanläggningen med alla därtill hörande byggnader och materiel ävensom all bolagets övriga egendom skall utgöra säkerhet för den av staten lämnade försträckning och staten till säkerhet för sin fordrans utbekommande erhålla inteckning med förmånsrätt framför varje annan fordran i den järnväg, för vars anläggning den ifrågavarande försträckningen beviljats; och bör en tredjedel av det beviljade statslånet inestå, till dess inteckning med ovan stadgad förmånsrätt i bolagets järnväg meddelats för förut lyftade andelar av lånet; varjämte ovanberörda sista tredjedel ej må utbekommas, förrän inteckning för dess belopp med förmånsrätt framför varje annan fordran än statens blivit i bolagets järnväg behörigen meddelad.

9:o) Kungl. Maj:t skall insätta en med särskild instruktion försedd ledamot i direktionen för varje järnvägsbolag, som innehar lån av staten, och utse en revisor att deltaga uti granskningen av bolagets förvaltning och räkenskaper. Arvode till sålunda utsedd direktör och revisor skall bekostas av bolaget.

10:o) Byggnaden skall utföras under statens kontroll.

11:o) Varje järnvägsbolag, som erhållit statslån, skall vara skyldigt underkasta sig såväl de bestämmelser i fråga om samtrafik, vilka Kungl. Maj:t kan finna gott för bolaget bestämma, som ock i övrigt alla de villkor och kontroller, som av Kungl. Maj:t prövas lämpliga och nödiga.

Av 1916 års riksdag meddelade bestämmelser angående låneunderstöd från järnvägslånefonden.

Till *låneunderstöd för enskilda järnvägar* har 1916 års riksdag beviljat och ställt till Kungl. Maj:ts förfogande ett anslag av 7,500,000 kronor att utgå under fem år från och med år 1917 med 1,500,000 kronor årligen,¹⁾ dock så att belopp, som ej blivit till utgående under ett av dessa år anvisat, må för ett efterföljande år av samma femårsperiod disponeras, ägande Kungl. Maj:t att å detta anslag till understödjande av nya, ännu ej påbörjade enskilda järnvägsanläggningar anvisa av Kungl. Maj:t beviljade understödsbelopp att utgå i enlighet med följande villkor och bestämmelser:

¹⁾ Riksdagen har år 1919 beslutit, att de avsättningar till ifrågavarande fond, som skolat ske under åren 1920 och 1921, i stället skola äga rum under åren 1921 och 1922.

1:o) att kostnadsförslag och arbetsplan fastställas av Kungl. Maj:t, som ock närmare bestämmer de ställen, vilka järnväg skall beröra; varande det sökande bolaget skyldigt att gottgöra de särskilda kostnaderna för möjligen erforderliga kontrollundersökningar, besiktningar, extra biträdens användande med mera dylikt, vilka kunna av kostnadsförslagets och arbetsplanens granskning föranledas;

2:o) att det lånesökande bolaget, för att kunna erhålla statsunderstöd, skall vara skyldigt hos Kungl. Maj:t styrka, att det förfogar över ett kapital, som jämte statslånet är fullt tillräckligt till järnvägsanläggningens utförande på sätt arbetsplan och kostnadsförslag innehålla och varav minst så stor del, som motsvarar hälften av den beräknade anläggningskostnaden, bör utgöras av inbetalt eller tecknat aktiebelopp eller eljest utan återbetalningsskyldighet lämnat tillskott till järnvägsanläggningens utförande;

3:o) att låneunderstödet må utgöra högst hälften av anläggningskostnaden efter det fastställda kostnadsförslaget samt lyftas i mån av arbetets fortgång på sätt och å tider, som Kungl. Maj:t bestämmer dock med iakttagande därav, att inbetalningarna å den del av anläggningskapitalet, som bör utgöras av aktiekapital eller eljest utan återbetalningsskyldighet lämnat tillskott, skola ske i förhållande till de andelar av lånesumman, som lyftas, och före lyftningen av dessa låneandelar; skolande härjämte en tiondel av den beviljade låneförsträckningen innestå, till dess besiktning av järnvägsanläggningen blivit i överensstämmelse med § 2 mom. 2 av kungl. kungörelsen den 11 december 1874 angående ordningen för avsyning och besiktning av enskilda järnvägar och deras upplåtande för allmän trafik för rättad samt väg och vattenbyggnadsstyrelsen meddelat tillstånd till banans öppnande för allmän trafik;

4:o) att med avseende å ifrågavarande försträckningar skall iakttagas:

a) att annuiteten för låneunderstödet återgåldande beräknas till fem och fyra tiondels procent å ursprungliga försträckningsbeloppet, av vilken annuitet först gottgöres ränta efter fem procent å oguldet kapitalbelopp och återstoden utgör avbetalning därå;

b) att beträffande den ränta, som å lyftade lånebelopp upplöper under en tid, omfattande högst tre år från lyftningsdagarna, men dock ej sträckande sig utöver ett år från den dag, då järnvägen enligt Kungl. Maj:ts bestämmande senast skall vara färdig och öppnad för trafik, må medgivas anstånd med betalningen på det sätt, att denna ränta, benämnd anstånds-ränta, genom fortsatt annuitetslikvid erlägges till staten först sedan i stadgad ordning såväl all annan ränta som ock hela lånekapitalet inbetalts;

c) att, så snart ränta, som icke är att hänföra till anståndsrenta, upplupit å lyftat lånebelopp till och med den datum, som motsvarar den för kapitalavbetalning fastställda, sådan räntas belopp skall inbetalas till staten;

d) att kapitalavbetalning skall genom erläggande av fullständig annuitet vidtaga tre år efter den dag, då järnvägen enligt Kungl. Maj:ts bestämmande senast skall vara färdig och öppnad för trafik; och

e) att, därest till betalning förfallet belopp icke i föreskriven ordning erlägges, låntagaren skall därå gälda fem och en halv procent ränta, intill dess samma belopp varder behörigen inbetalt;

5:o) att järnvägsanläggningen med alla därtill hörande byggnader och materiel ävensom all bolagets övriga egendom skall utgöra säkerhet för den av staten lämnade försträckning och staten till säkerhet för sin fordrans utbekommande erhålla inteckning med förmånsrätt framför varje annan fordran i den järnväg, för vars anläggning den ifrågavarande försträckningen beviljats; och bör en tredjedel av det beviljade statslånet innestå, till dess inteckning med ovan stadgad förmånsrätt i bolagets järnväg meddelats för förut lyftade andelar av lånet; varjämte ovanberörda sista tredjedel ej må utbeaktas, förrän inteckning för dess belopp med förmånsrätt framför varje annan fordran än statens blivit i bolagets järnväg behörigen meddelad;

6:o) att Kungl. Maj:t skall insätta en med särskild instruktion försedd ledamot i direktionen för varje järnvägsbolag, som innehar lån av staten, och utse en revisor att deltaga uti granskningen av bolagets förvaltning och räkenskaper, samt att arvode till sålunda utsedd direktör och revisor skall bekostas av bolaget;

7:o) att byggnaden skall utföras under statens kontroll; samt

8:o) att varje järnvägsbolag, som erhållit statsunderstöd, skall vara skyldigt underkasta sig såväl de bestämmelser i fråga om samtrafik, vilka Kungl. Maj:t kan finna gott för bolaget bestämma, som ock i övrigt alla de villkor och kontroller, som av Kungl. Maj:t prövas lämpliga och nödiga.

Avlöningsstat för tjänst innehavare vid riksgäldskontoret.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa	Ålderstillägg till lön	Pensionsunderlag
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1 riksgäldssekreterare, tillika ombudsman.....	5,400	2,700	8,100	} 600 kr. efter 5 år.	} 5,600
1 riksgäldskommissarie	5,400	2,700	8,100		
1 förste revisor.....	4,500	2,300	6,800	} 500 kr. efter 5 år, 500 kr. efter ytterligare 5 år.	} 5,200
1 tjänsteman i tredje graden.....	4,300	2,100	6,400		
2 tjänstemän i tredje graden.....	8,600	4,200	12,800	} 500 kr. efter 5 år, 500 kr. efter ytterligare 5 år.	} 5,000
1 tjänsteman i andra graden	3,200	1,600	4,800		
4 tjänstemän i andra graden.....	12,800	6,400	19,200	} 500 kr. efter 5 år, 500 kr. efter ytterligare 5 år.	} 4,000
Missräkningspenningar till den tjänsteman i andra graden, som förrättar kassörsgöromål	—	—	2,000		
1 tjänsteman i första graden.....	2,100	1,100	3,200	} 500 kr. efter 5 år, 500 kr. efter ytterligare 5 år.	} 2,800
4 tjänstemän i första graden.....	8,400	4,400	12,800		
1 kvinnligt biträde av högre grad...	1,700	700	2,400	} 200 kr. efter 5 år, 200 kr. efter ytterligare 5 år och 200 kr. efter än ytterligare 5 år; skolande av ålderstillägget 100 kr. tillhöra lön och 100 kr. tjänstgöringspenningar.	} 1,800
2 kvinnliga biträden av högre grad	3,400	1,400	4,800		
1 kvinnligt biträde av lägre grad...	1,500	500	2,000	} 100 kr. efter 3 år, 100 kr. efter ytterligare 3 år och 100 kr. efter än ytterligare 3 år.	} 1,600
5 kvinnliga biträden av lägre grad	7,500	2,500	10,000		
1 förste vaktmästare	1,800	750	2,550	} 100 kr. efter 3 år, 100 kr. efter ytterligare 3 år och 100 kr. efter än ytterligare 3 år.	} 1,800
1 vaktmästare	1,500	700	2,200		
3 vaktmästare	4,500	2,100	6,600		
Summa			114,750		

Anm. 1. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad — varmed äro förenade förmånerna av nödigt bränsle samt elektriskt ljus med en strömförbrukning av högst 100 kw. om året — skall å hans lön avdragas 400 kronor.

Anm. 2. Vaktmästare åtnjuter, utom övriga löneförmåner, uniformsbeklädnad.

Anm. 3. 1920 års riksdag har bemyndigat fullmäktige i riksgäldskontoret att i avbidan på slutligt avgörande av frågan om ordnandet av riksdagens inre administrativa och ekonomiska angelägenheter tills vidare från och med den 1 januari 1921 såsom vice värd i riksdagens hus förordna en tjänsteman mot en avlöning, icke överstigande vad enligt gällande stat tillkommer förste revisorn i riksgäldskontoret. För tiden till berörda den 1 januari gäller vad som i 1919 års reglemente finnes stadgat beträffande arvode till vice värden.

Anm. 4. 1917 års riksdag har bemyndigat fullmäktige i riksgäldskontoret att, i avbidan på slutförandet av viss i bankoutskottets utlåtande nr 45 omfördörd utredning, tills vidare förordna en tjänsteman i andra graden mot en avlöning, icke överstigande vad enligt gällande stat tillkommer en motsvarande befattningshavare.

Avlöningsstat för riksdagsbiblioteket.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Orts-tillägg	Summa	Ålderstillägg till lön
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
3 ledamöter i styrelsen, arvoden å 500	—	—	—	1,500	
1 riksdagsbibliotekarie	5,000	2,500	600	8,100	600 kr. efter 5 år.
1 andre bibliotekarie	2,200	1,500	300	4,000	} 500 kr. efter 5 år, 500 kr. efter ytterligare 5 år och 500 kr. efter än ytterligare 5 år.
1 d:o	2,200	1,500	300	4,000	
Föreståndaren för expeditionen, arvode	—	—	—	1,000	
1 förste vaktmästare	1,100	650	150	1,900	} 100 kr. efter 3 år, 100 kr. efter ytterligare 3 år och 100 kr. efter än ytterligare 3 år.
1 vaktmästare	900	550	150	1,600	
Summa				22,100	

Anm. Därest förste vaktmästaren eller vaktmästaren i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, å lönen avdragas 300 kronor årligen.

Avlöningsstat för tjänst innehavare vid riksdagens hus.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa	Ålderstillägg till lön	Pensionsunderlag
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1 övervaktmästare	2,100	1,300	3,400	} 300 kr. efter 5 år, 300 kr. efter ytterligare 5 år.	} 2,200
1 övermaskinist	2,100	1,300	3,400		
1 förste eldare	1,600	650	2,250	} 100 kr. efter 3 år, 100 kr. efter ytterligare 3 år och 100 kr. efter än ytterligare 3 år.	} 1,600
1 portvakt	1,500	650	2,150		
1 d:o	1,500	650	2,150		
Summa			13,350		

Anm. 1. Övervaktmästaren åtnjuter fri bostad med nödigt bränsle samt elektriskt ljus med en strömförbrukning av högst 200 kw. om året ävensom uniformsbeklädnad.

Anm. 2. Övermaskinisten och förste eldaren åtnjuta fri bostad med nödigt bränsle samt elektriskt ljus med en strömförbrukning av högst 100 kw. om året.

Anm. 3. Av de i staten för övermaskinisten upptagna tjänstgöringspenningarna utgöra 300 kronor ersättning för tillsyn å de elektriska anläggningarna i riksdagshuset samt för upprättande av statistik över förbrukningen av elektricitet.

Anm. 4. Portvakterna åtnjuta fri bostad med nödigt bränsle samt elektriskt ljus med en strömförbrukning av högst 150 kw. om året ävensom uniformsbeklädnad.

Avlöningsstat för justitieombudsmansexpeditionen, gällande från och med år 1921.¹⁾

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Orts-tillägg	Summa	Ålderstillägg till lön
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Justitieombudsmannen	8,000	3,000	—	11,000	{ 600 kr. efter 5 år. 500 kr. efter 5 år och 500 kr. efter ytterligare 5 år. 200 kr. efter 5 år, 200 kr. efter ytterligare 5 år och 200 kr. efter än ytterligare 5 år; skolande av ålderstillägget 100 kr. tillhöra lön och 100 kr. tjänstgöringspenningar. 100 kr. efter 3 år, 100 kr. efter ytterligare 3 år och 100 kr. efter än ytterligare 3 år.
1 expeditionsskreterare	5,600	2,500	—	8,100	
1 sekreterare	4,000	1,800	—	5,800	
1 kvinnligt biträde av lägre grad	1,500	500	—	2,000	
1 vaktmästare	900	550	150	1,600	
Summa				28,500	

Anm. Därest vaktmästaren i sådan egenskap åtnjuter fri bostad och bränsle skall, så länge denna förman kvarstår, å lönen avdragas 300 kronor årligen.

¹⁾ Den i 1919 års reglemente intagna staten skall gälla intill utgången av år 1920.

Avlöningsstat för militieombudsmansexpeditionen, gällande från och med år 1920.

	Lön Kr.	Tjänstgöringspenningar Kr.	Orts-tillägg Kr.	Summa Kr.	Ålderstillägg till lön Kr.
Militieombudsmannen	8,000	3,000	—	11,000	
1 expeditionsskreterare	5,600	2,500	—	8,100	600 kr. efter 5 år.
1 byråintendent	3,800	1,700	—	5,500	500 kr. efter 5 år, 500 kr. efter ytterligare 5 år och 500 kr. efter än ytterligare 5 år.
1 kvinnligt biträde av lägre grad	1,500	500	—	2,000	200 kr. efter 5 år, 200 kr. efter ytterligare 5 år och 200 kr. efter än ytterligare 5 år; skolandet av ålderstillägget 100 kr. tillhöra lön och 100 kr. tjänstgöringspenningar.
1 vaktmästare	900	550	150	1,600	100 kr. efter 3 år, 100 kr. efter ytterligare 3 år och 100 kr. efter än ytterligare 3 år.
Summa				28,200	

Anm. Därest vaktmästaren i sådan egenskap åtnjuter fri bostad och bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, å lönen avdragas 300 kronor årligen.

Pensionsstat.

	Kr.	
Förre registratorn och kanslisten <i>Jakob Peter Ferdinand Montell</i>	2,500	—
› kammarskrivaren <i>Sven Ludvig Stuart</i>	2,000	—
› sekreteraren i riksdagens statsutskott, v. häradshövdingen <i>Johan Magnus Stuart</i>	4,000	—
Fil. kand. <i>J. P. Velanders</i>	4,000	—
Förre korrekturläsaren vid riksdagens tryckeriexpedition <i>Hjalmar Brander</i>	1,500	—
› förste vaktmästaren <i>Carl Johan Lundell</i>	1,400	—
› sekreteraren hos riksdagens justitieombudsman, v. häradshövdingen <i>Knut von Matern</i>	3,290	—
› revisorn och bokhållaren <i>Nils Axel Fredrik Erdmann</i>	3,100	—
› vaktmästaren <i>Carl Gustaf Reinhold Lindblom</i>	1,200	—
Förra skrivbiträdet å justitieombudsmansexpeditionen <i>Ellen Kindelius</i>	1,200	—
Förra notarien hos riksdagens andra kammare <i>Andrietta Katarina Lundgren</i>	750	—
Förre notarien hos riksdagens andra kammare Carl Napoleon Sandströms änka <i>Anna Amalia Sandström, född Pilblad</i>	500	—
› övermaskinisten Carl Gustaf Levins änka <i>Hedvig Axelina Gottfrida Olivia Levin, född Vestermark</i>	500	—
Summa kronor	25,940	—

Anmärkning. Ovanstående pensioner indragas vid innehavarens frånfälle och även dessförinnan, såvida de för pensionernas utgående stadgade villkor upphöra.